

Handläggare
Susanne Rydberg-Lif
Telefon: 08-50805097**Till**
Hässelby-Vällingby
stadsdelsnämnd

Underlag för budget 2027 med inriktning 2028 och 2029 för Hässelby- Vällingby stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner underlag för budget 2027 med inriktning för 2028 och 2029 och överlämnar det till kommunstyrelsen.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Gunilla Ekstrand
Stadsdelsdirektör

Innehållsförteckning

1 Strategisk inriktning	4
2 Lokala utvecklingsbehov	7
2.1 Välbefinnande och hälsa	7
2.2 Uppväxtvillkor och utbildning	9
2.3 Arbete och företagande	12
2.4 Boende och stadsmiljö	14
2.5 Demokrati och trygghet	15
2.6 Miljö och klimat	17
3 Planeringsförutsättningar för nämndens verksamhetsområden	18
3.1 Förskoleverksamhet	19
3.2 Verksamhet för barn, kultur och fritid	21
3.3 Äldreomsorg	23
3.4 Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	25
3.5 Individ- och familjeomsorg inkl. socialpsykiatri	26
3.6 Stadsmiljöverksamhet	32
3.7 Ekonomiskt bistånd	33
3.8 Arbetsmarknadsåtgärder	34
3.9 Övrigt	36
4 Sammanfattande ekonomisk analys	36
4.1 Drift	37
4.2 Investeringar	40
4.3 Verksamhetsprojekt	41
5 Lokalförsörjningsplan	41
5.1 Sammanfattning	41
5.2 Planeringsförutsättningar	41
5.3 Hyreskostnadsutveckling	43
5.3.1 Administrativa lokaler	44
5.3.2 Arbetsmarknad	44
5.3.3 Förskolor	44
5.3.4 Kultur	45

5.3.5 Särskilda boenden för äldre	45
5.4 Samverkan	45
5.5 Lokalplanering - ej pedagogisk verksamhet	47
5.5.1 Nuläge 31 januari 2026.....	47
5.5.2 Behov och planering av lokaler för (första planeringsperioden).....	49
5.5.3 Behov och planering för lokaler (andra planeringsperioden)	50
5.6 Lokalplanering - pedagogisk verksamhet stadsdelsnämnder	50
5.6.1 Nuläge 31 januari 2026.....	50
5.6.2 Planering av lokaler för år 2027-2034 (första planeringsperioden).....	51
5.6.3 Planering av lokaler för år 2035-2046 (andra planeringsperioden).....	52
5.7 Boendeplanering- särskilda boenden för äldre	53
5.7.1 Nuläge 31 januari 2026.....	53
5.7.2 Behov och planering år 2027-2034 (första planeringsperioden)	54
5.7.3 Planering av lokaler för år 2035-2046 (andra planeringsperioden).....	57
5.8 Övrig information	57
6 Övriga redovisningar	57

Bilagor

Bilaga 1: Sdn 04

Bilaga 2: Strategisk kompetensförsörjningsplan 2026-2028, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd.

Bilaga 3: Klimatanpassningsinvesteringar 2027-2029, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd.

Bilaga 4: Klimatinvesteringar, utsläppsminskningar 2027-2029, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd.

1 Strategisk inriktning

Demografisk utveckling under planperioden samt på längre sikt

Under 2027- 2029 förväntas antalet invånare i stadsdelsområdet öka med knappt 0,3 procentenheter och fram till 2034 med drygt 0,8 procentenheter. Det är en lägre procentuell ökning än föregående års prognos på 0,8 procentenheters ökning under planperioden och 3,9 procentenheters ökning på längre sikt. Folkmängden ändras när barn föds, personer avlider och när personer flyttar in till eller ut från stadsdelsområdet. Därtill kommer att åldersstrukturen förändras då invånarna åldras och de som flyttar ut inte är i samma åldrar som de personer som flyttar in. Vid sidan av prognosen som rör befolkningen i det befintliga bostadsbeståndet, görs antaganden om antalet nybyggda lägenheter av olika typ och hur befolkningen i dessa bostäder väntas utvecklas över tid. Nedgången av barnafödandet sedan 2010 beror, enligt forskare på Stockholms universitets demografiska avdelning, främst på minskande förstabarnstrender och då främst bland samboende barnlösa par samt att globala osäkerhetsfaktorer kan påverka benägenheten att skaffa barn. Antalet barn som föds beror även på nybyggnation och andelen stora lägenheter i bostadsbeståndet.

Den största procentuella prognostiserade ökningen på längre sikt syns inom åldersgruppen 80 år och äldre, vilket beror på stora barnkullar på 1940- talet. Även stora barnkullar på 1960-talet ger fler invånare i åldersgruppen 65-79 år. Antalet invånare i åldersgruppen 1-18 år minskar medan åldersgruppen 19 år och äldre ökar, förutom en liten nedgång för åldersgruppen 25-44 år som, enligt prognosen, kommer minska något.

Befolkningsprognos för planperioden och på längre sikt

Alder	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
0 år	671	665	674	681	688	700	714	713
1-5 år	3735	3678	3631	3596	3598	3605	3624	3654
6 år	875	794	785	770	738	749	743	735
7-9 år	2665	2639	2520	2435	2336	2286	2259	2236
10-12 år	2865	2767	2693	2623	2604	2501	2427	2335
13-15 år	3037	3022	2953	2851	2767	2698	2640	2626
16-18 år	3229	3125	3044	3033	3016	2961	2874	2802
19-24 år	5337	5463	5631	5656	5605	5637	5627	5560
25-44 år	22306	22228	22209	22108	22029	22007	21970	21875
45-64 år	19345	19552	19678	19830	19940	20120	20363	20622
65-79 år	8650	8754	8924	9090	9320	9448	9538	9616
80-w	3693	3783	3877	3952	3998	4093	4176	4265
Summa	76408	76470	76619	76625	76639	76805	76955	77039

Befolkningsprognos på längre sikt i de olika stadsdelarna

	2027	2034	Förändring
Hässelby-Vällingby	76 408	77 039	631
Grimsta	4 784	4 774	-10
Hässelby Gård	11 538	11 383	-155
Hässelby Strand	8 075	7 775	-300
Hässelby Villastad	18 921	19 032	111
Kälvesta	4 646	4 415	-231
Nälsta	5 006	5 007	1
Räcksta	10 416	10 646	230
Vinsta	4 459	4 691	232
Vällingby	8 564	9 318	754

Övergripande utveckling i stadsdelsområdet och stadsdelarna av vikt

Under åren 2022- 2024 var det färre personer som flyttade in till stadsdelsområdet än ut från stadsdelsområdet. Skillnaden mellan antalet inflyttade och utflyttade har ökat under åren och 2024 flyttade 24 760 personer till stadsdelsområdet medan 26 284 personer flyttade ut från stadsdelsområdet. 3 428 personer flyttade inom stadsdelsområdet. Andel invånare i stadsdelsområdet som är utrikesfödda uppgick till 36 procent år 2024 där andelen var högst i stadsdelarna Grimsta med 49 procent utrikesfödda och Hässelby gård med 50 procent utrikesfödda.

Andelen hyresrätter i stadsdelsområdet är 67 procent varav majoriteten är av storleken 2-3 rum och kök. Andel trångbodda hushåll minskade mellan 2023-2024 med en procentenhet där stadsdelarna Grimsta och Hässelby gård hade en andel på 25 respektive 24 procent trångbodda hushåll 2024 vilket var samma som 2023. Bostadsförmedlingens medelkötid för en hyresrätt i stadsdelsområdet är 10,7 år vilket är något lägre än för staden i stort som har en genomsnittlig kötid på 14,5 år. Under 2024 färdigställdes 100 bostadsrätter och äganderätter och 63 bostadsrätter och äganderätter påbörjades samma år. Beslut om detaljplanering för mindre bostadsprojekt planeras att antas under planperioden.

I oktober 2025 var 4,6 procent av invånarna i stadsdelsområdet, 16-65 år, öppet arbetslösa i jämförelse med 3,4 procent i staden i stort. Stadsdelarna Grimsta och Hässelby gård hade en andel på 7,1 respektive 6,3 procent öppet arbetslösa. Andel vuxna invånare med ekonomiskt bistånd ökade något mellan 2023-2025 och var procentuellt högst i åldersgruppen 60-65 år men procentuellt jämnt fördelat i övriga åldersgrupper.

Sysselsättningsgraden var 2024 i genomsnitt 76,6 procent i stadsdelsområdet där Grimsta hade en sysselsättningsgrad på 67 procent och Hässelby gård på 70 procent. Cirka 70 procent av de som är långtidsarbetslösa är utrikesfödda. Personer födda utanför Europa, personer som saknar gymnasieutbildning, personer över 55 år och personer med funktionsnedsättning är överrepresenterade i gruppen långtidsarbetslösa. Andelen invånare med långvarigt ekonomiskt bistånd har ökat något de tre senaste åren och ligger fortsatt på en hög nivå i jämförelse med staden i stort.

86 procent av grundskoleeleverna i årskurs nio var behöriga till gymnasiet 2024 i jämförelse med 85 procent 2023. I staden i stort var drygt 89 procent behöriga till gymnasiet 2024. Majoriteten, 73 procent, av stadsdelsområdets barn går i stadsdelsområdets grundskolor, 12 procent går i Brommas grundskolor, 7 procent går i Järvas grundskolor och 8 procent går i innerstadens grundskolor.

Antalet äldreomsorgstagare, cirka 2 200 personer, har legat på samma nivå de senaste tre åren. Majoriteten, 70 procent, av äldreomsorgstagarna i stadsdelsområdet är 80 år och äldre. Ungefär hälften av omsorgstagarna har hemtjänst och en fjärdedel har insatsen vård- och omsorgsboende.

Ohälsotalet för stadsdelsområdets invånare minskade under flera år för att 2023 öka till 19,4 dagar. Högst ohälsotal hade stadsdelen Hässelby strand med 25,9 dagar följt av Grimsta med 25,7 dagar. Kvinnor hade i genomsnitt fler dagar med ohälsa under året än män. I genomsnitt var skillnaden mellan kvinnor och män sju dagar.

Andelen invånare som är oroliga för att utsättas för brott av något slag i sitt bostadsområde var 12 procent i stadens trygghetsmätning 2023 i jämförelse med staden i stort där andelen var 8 procent. Andel invånare som uppgav att de i stor utsträckning upplevde problem med öppen narkotikahandel på gator och torg var 17 procent i jämförelse med 10 procent för staden i stort. Polisen rapporterade i december 2025 att områdesgränserna för det tidigare klassade utsatta området från 2023 skulle justeras i positiv riktning till att endast omfatta Hässelby gård. Det innebär att Grimsta, Smedshagen och Hässelby strand togs bort från det utsatta området.

Planerad stadsutveckling

Med bättre förbindelser där Förbifart Stockholm kopplas ihop med Johannelunds tunnelbanestation ökar förutsättningarna för en ny regional betydelse. I stadsdelen Vinsta planeras för 3-4000 nya bostäder och 3 000 nya arbetsplatser. Ett tydligt fokus i planerade projekt är en förtätning i syfte att utnyttja mark i redan bebyggda områden, att öka tryggheten och att ge underlag för utökad service. Flera detaljplaner i stadsdelsområdet är dock pausade.

Geografiska platser/områden med särskilda utmaningar

Det finns särskilda utmaningar med stadsdelar i stadsdelsområdet som har högt socioekonomiskt index som baseras på områdets förutsättningar utifrån invånares ekonomiska standard, utbildning, arbetslöshet och eller behov av ekonomiskt bistånd. Stadsdelarna Grimsta hade 2023 ett socioekonomiskt index på 17,3 och Hässelby gård hade ett socioekonomiskt index på 16,3. Indexet för Grimsta har från året innan höjts med 0,8 enheter vilket är en försämring då det gäller socioekonomiska utmaningar medan Hässelby gård har ett minskat index med 0,1 enheter. I dessa stadsdelar är det, i jämförelse med övriga stadsdelar i stadsdelsområdet, en hög andel invånare med endast förgymnasial utbildning och låg ekonomisk standard. Andelen invånare som har haft ekonomiskt bistånd längre än tio månader och eller har varit arbetslösa längre än sex månader är högre än i stadsdelsområdets övriga stadsdelar. Andel personer som levde med låg ekonomisk standard var 26,8 procent i Grimsta och i Hässelby gård 2023 vilket var en minskning med cirka 10 procentenheter från 2022. Andel personer med förgymnasial utbildning var 17,3 procent i Grimsta och 16,3 procent i

Hässelby gård.

Andelen trångbodda hushåll i Grimsta var 25 procent och i Hässelby gård 24 procent år 2024. Majoriteten av hyreslägenheterna, 67 procent, är 2-3 rum och kök. Medelinkomsten i Grimsta och Hässelby gård var cirka 312 tkr 2024 vilket var 36 procentenheter lägre än medelinkomsten i staden i stort.

En tredjedel av invånarna i dessa stadsdelar uppger att de känner sig ganska eller mycket otrygga i sitt område. Andel invånare som i stadens trygghetsmätning 2023 uppgav att de vill flytta på grund av otrygghet, mycket brott och ordningsstörningar var 24 procent i Grimsta och 28 procent i Hässelby gård i jämförelse med stadsdelsområdet i stort där 19 procent ville flytta på grund av samma orsaker.

De tre största utmaningarna respektive möjligheterna i stadsdelsnämndsområdet

Utmaningar

- att minska de socioekonomiska utmaningarna i stadsdelsområdet för jämlika uppväxt- och livsvillkor,
- att öka den upplevda tryggheten i stadsdelsområdet,
- att öka invånarnas förtroende för förvaltningen.

Möjligheter

- att utveckla tillgängligheten till de grönområden som finns i stadsdelsområdet som exempelvis Grimsta och Kyrkhamns naturreservat för friluftsliv, mötesplatser och aktiviteter för att främja ett hälsosamt och socialt liv,
- att utveckla tillgängligheten till de strandnära baden i syfte att fler stockholmare ska besöka dem och att attraktiviteten till stadsdelsområdet då ökar,
- fler näringsidkare och nya invånare till stadsdelsområdet i samband med utvecklingen av stadsdelar som Vinsta med Förbifart Stockholm och tunnelbanan vilket gynnar stadsdelsområdet i stort.

2 Lokala utvecklingsbehov

2.1 Välbefinnande och hälsa

Redogörelse

Barnhälsa

Enligt Folkhälsomyndigheten har andelen fyraåringar med övervikt och fetma i stadsdelsområdet minskat från 2,6 procent år 2023 till 1,84 procent år 2024. Även skillnaden mellan pojkar och flickor har minskat. Bland pojkarna sjönk andelen barn med övervikt och fetma till 1,7 procent år 2024 i jämförelse med 3,6 procent år 2023. För flickorna ökade andelen till 2,0 procent år 2024, från 1,5 procent år 2023. Enligt regionen har socioekonomiska faktorer stor betydelse för förekomsten av övervikt och fetma. Fetma vid fyra års ålder är tre till fyra gånger vanligare i socioekonomiskt utsatta områden än i mer socioekonomiskt starka områden. Risken för att fetma i barndomen kvarstår i vuxen ålder är

hög och kan i förekommande fall leda till en förkortad genomsnittlig livslängd.

Andelen kariesfria treåringar i stadsdelsområdet var 96,6 procent 2024 i jämförelse med 94,7 procent år 2023. Sedan 2022 kallas barn redan vid ett års ålder i vårdbehovsområde 3 och 4, där stadsdelsområdet ingår. Syftet är att tidigt identifiera de barn som redan har, eller riskerar att utveckla, karies då det är svårt att bryta en påbörjad utveckling av kariessjukdom. I Socialstyrelsens rapport *Munhälsoutveckling bland barn i förskoleålder* från 2022 framhålls att barn i socioekonomiskt svaga områden generellt löper större risk att utveckla karies. Detta kopplas till socioekonomiska förhållanden som i högre grad förknippas med ohälsosamma matvanor.

Andelen barn som ammadess vid fyra månaders ålder ökade till 77,8 procent år 2024 i jämförelse med 75,4 procent år 2023. Motsvarande andel för staden som helhet var 83,3 procent 2024.

Andelen åtta månaders gamla barn som exponerades för tobaksrök minskade till 8,3 procent år 2024, från 8,6 procent år 2023. För staden i stort var andelen barn som exponerades för tobaksrök 2,9 procent år 2024.

Sjukpenning

Andelen män i stadsdelsområdet som någon gång under 2024 erhöll sjukpenning var 6,3 procent och andelen kvinnor var 11,4 procent vilket var högre än för staden i stort där andelen kvinnor som någon gång under 2024 erhöll sjukpenning var 9,6 procent och andelen män 5,0 procent.

De stadsdelar som hade lägst andel män som haft sjukpenning någon gång under 2024 var Kälvesta och Nälsta. Bland kvinnor var det lägst andel i Nälsta och Grimsta.

De stadsdelar med högst andel män som haft sjukpenning någon gång under 2024 var Hässelby Strand och Hässelby Gård. Bland kvinnor var det högst andel i Vinsta och Hässelby Strand.

Ohälsotal

Ohälsotalet, definierat som antalet sjukdagar ersatta via socialförsäkringen i relation till befolkningen 16–65 år, var år 2024 högre i stadsdelsområdet än stadens genomsnitt för både män och kvinnor.

De högsta ohälsotalen bland män fanns i Hässelby Strand och Grimsta, med cirka 25 respektive 24 dagar. För kvinnor var ohälsotalet högst i Hässelby Strand med cirka 29 dagar, följt av Grimsta med cirka 28 dagar. De lägsta ohälsotalen fanns i Kälvesta och Nälsta för män med cirka 7 respektive 8 dagar samt i Nälsta och Kälvesta för kvinnor med cirka 14 respektive 18 dagar.

Ohälsotalet omfattar inte sjuklön som betalas av arbetsgivaren. Enligt Försäkringskassan förklaras kvinnors högre ohälsotal bland annat av graviditetsrelaterade och psykiatriska diagnoser, vilka ofta medför längre sjukperiod. Därtill arbetar kvinnor i högre grad i yrken med hög sjukfrånvaro och har oftare en dubbel arbetsbelastning genom kombinationen av förvärvs- och hemarbete. Sammantaget bedöms skillnaderna i sjukfrånvaro främst bero på

strukturella faktorer snarare än på sämre hälsa.

Analys

Det finns ett tydligt och väldokumenterat samband mellan barns uppväxtvillkor och deras hälsa, både på kort och lång sikt. Barn som växer upp i familjer där ohälsosamma vanor är vanliga har sämre förutsättningar att utveckla och bibehålla en god hälsa i vuxen ålder. I socioekonomiskt utsatta områden, där invånarna i genomsnitt har låg utbildningsnivå, låg inkomst, hög arbetslöshet och höga ohälsotal är förutsättningarna för hälsosamma uppväxtvillkor generellt sett mer begränsade.

Tillgången till förskolor av hög kvalitet inom stadsdelsområdet utgör en viktig skyddsfaktor för barns utveckling. Förskolan har goda möjligheter att främja fysisk aktivitet och rörelseglädje och att bidra till sunda levnadsvanor. Genom att servera näringsriktig, hälsosam och vällagad mat kan förskolan fungera som en positiv förebild när det gäller kostvanor. För att barn ska kunna ta del av förskolans hälsofrämjande effekter är en hög och regelbunden närvaro i verksamheten av stor betydelse.

Föräldrar som lever en socioekonomisk utsatthet har ofta ett ökat behov av kunskap och stöd för att kunna främja en positiv utveckling för sina barn. Genom riktade och förebyggande insatser kan föräldrar ges bättre förutsättningar att skapa trygga, hälsofrämjande och stimulerande uppväxtmiljöer. För att insatserna ska få önskad effekt behöver de vara lättillgängliga, samordnade och anpassade efter målgruppens behov.

Ett sätt att möta behovet av samlat stöd och kunskapshöjande insatser är att etablera familjecentraler i socioekonomiskt utsatta stadsdelar. Familjecentralens övergripande mål är att uppnå en god och jämlik hälsa hos blivande föräldrar, föräldrar, barn och andra viktiga vuxna runt barnet. Utifrån detta ska familjecentralens aktörer i samverkan arbeta med att stärka skyddsfaktorer och minska riskfaktorer runt barnet. Arbetet bidrar till att utjämna hälsoklyftor, stärka individens egenmakt och att minska socioekonomisk och psykologisk stress i den enskilda familjen vilket i förlängningen leder till minskade kostnader för samhället.

Strategisk prioritering

Under planperioden är det prioriterat att:

- öppna en familjecentral i Hässelby gård för att säkerställa en generellt hälsofrämjande arena som erbjuder sammanhållet stöd samt en mötesplats utifrån hela familjens livssituation.

2.2 Uppväxtvillkor och utbildning

Redogörelse

Barn i förskola

Tidigt förebyggande stöd och insatser i hem- och skolmiljön främjar barns och ungas rätt till jämlika uppväxtvillkor. Jämlika uppväxtvillkor innebär bland annat likvärdig levnadsstandard och tillgång till utbildning. Det är därför viktigt att barn tidigt skrivs in i förskola, att unga

klara skolan och kan gå vidare till gymnasiet och högre studier och att barn och unga ges möjligheter till en meningsfull fritid. Andel barnhushåll i stadsdelsområdet med ekonomiskt bistånd var 3,5 procent 2023 i jämförelse med 1,7 procent i staden i stort. Grimsta och Vällingby var de stadsdelar som hade högst andel barnhushåll med ekonomiskt bistånd, 10,7 procent respektive 6,5 procent följt av Råcksta med 6,05 procent. Andel barn i hushåll med låg ekonomisk standard var 41,8 procent i Grimsta och 36,5 procent i Hässelby gård 2023. För stadsdelsområdet var andel barn i hushåll med låg ekonomisk standard 19,3 procent i jämförelse med 13,5 procent i staden i stort.

Statistik över inskrivningsgraden i förskolan visar på att andelen inskrivna barn 1-5 år i Hässelby strand är 84,3 procent och i Hässelby gård 80,6 procent vilket är de stadsdelar med lägst andel inskrivna barn. Från och med höstterminen det år ett barn fyller tre år har barnet rätt till allmän förskola, det vill säga minst 525 avgiftsfria timmar per år. Det gäller alla barn, oberoende av föräldrarnas sysselsättning och familjens situation i övrigt. Från 2023 till 2024 ökade andel barn inskrivna i förskolan i gruppen 2-5 år.

Andel inskrivna barn i förskolan

År	2-5 åringar	3-5 åringar
2022	93,1	93,6
2023	92,9	94,0
2024	93,3	93,6

I Swecos sammanställda statistik för förskolan framgår att andelen barn med utländsk bakgrund i förskolan var högst i Hässelby gård med 68,8 procent, i jämförelse med 41,5 procent i stadsdelsområdet i stort. Andelen barn som bor med föräldrar med endast förgymnasial utbildning var 2024 högst i Grimsta med 9,2 procent, vilket är en minskning med 4,4 procentenheter från 2023, följt av Vällingby med 7,7 procent. Andelen barn 0-5 år i familjer med ekonomiskt bistånd var 2024 högst i Hässelby gård med 6,3 procent följt av Vällingby med 5,0 procent. Andelen barn 0-5 år med föräldrar med låg inkomst var 22,2 procent i Grimsta följt av 19,8 procent i Hässelby gård 2023.

Andel elever som är behöriga till gymnasiet eller yrkesprogram

Enligt Skolverket beror skillnader mellan olika skolors resultat på elevernas olika sociala förutsättningar. Skolverket använder ett analysverktyg för lokala sambandsanalyser utifrån olika bakgrundsfaktorer som föräldrars utbildningsnivå, nyinvandrade elever och fördelningen mellan flickor och pojkar. Den starkaste variabeln för medelbetyget på en skola är föräldrars genomsnittliga utbildningsnivå. Hässelbygårdsskolan och Grimstaskolan har elever där föräldrarna har låg genomsnittlig utbildningsnivå. År 2015 hade 43 procent av invånarna i stadsdelsområdet eftergymnasial utbildning. År 2024 hade andelen ökat till 49,7 procent i jämförelse med 63,4 procent för staden i stort. I Hässelby gård och Grimsta hade 37,8 procent respektive 39,7 procent eftergymnasial utbildning.

Andel elever behöriga till gymnasiet eller yrkesprogram - Kommunala grundskolor i Hässelby-Vällingby

Område	Skola	Antal elever 2024/2025	Andel elever behöriga till gymnasiet, yrkesprogram 2024/2025	Antal elever 2023/2024	Andel elever behöriga till gymnasiet 2023/2024
Hässelby villastad	Hässelby villastads skola, F-9	970	91,9%	970	89,9 %
	Smedshagsskolan, F-9	360	87,5%	350	89,8 %
	Trollbodaskolan, F-9	640	81,5%	610	100 %
Hässelby gård	Hässelbygårdsskolan, F-9	380	65,6%	450	51,6 %
Vinsta	Vinsta grundskola västra, 6-9	510	92,6%	700	75,6 %
Grimsta	Grimtaskolan, F-9	530	60,3%	630	66,7 %
Vällingby	Vällingbyskolan, F-9	790	74,1%	800	82,4 %

Andel elever med godkänt betyg i engelska, matematik och svenska i årskurs 9, alla grundskolor

Andelen elever med godkänt betyg i engelska 2024 var i stadsdelsområdet 94,4 procent i jämförelse med 96,0 procent i staden i stort. Andelen elever med godkänt betyg i Hässelby gård och Grimsta var 96,9 procent respektive 86,9 procent. 2023 var andelen med godkända betyg i Hässelby gård och Grimsta 83,6 procent respektive 88,2 procent.

Andelen elever med godkänt betyg i matematik 2024 var 89,0 procent i stadsdelsområdet i jämförelse med 91,8 procent i staden i stort. Andelen elever med godkänt betyg i Hässelby gård och Grimsta var 81,3 procent respektive 68,9 procent. 2023 var andelen med godkända betyg i Hässelby gård och Grimsta 74,1 procent respektive 84,0 procent.

Andelen elever med godkänt betyg i svenska 2024 var i stadsdelsområdet 91,8 procent i jämförelse med 93,8 procent i staden i stort. Andelen elever med godkänt betyg i Hässelby gård och Grimsta var 89,1 procent respektive 77,0 procent. 2023 var andelen med godkända betyg i Hässelby gård och Grimsta 80,2 procent respektive 79,2 procent.

Efter skolan

En aktiv och meningsfull fritid är en viktig skyddsfaktor som kan stärka barns psykiska och fysiska hälsa samt förbättra deras skolresultat. Samverkan med utbildningsförvaltningen, föreningsliv och andra aktörer är viktigt i det förebyggande arbetet. För att ett deltagande i skolornas fritidsklubbar inte ska beroende av föräldrarnas ekonomiska möjligheter är verksamheten avgiftsfri. Fritidsklubbar kan särskilt bidra till att barn i riskzon får ett positivt socialt sammanhang efter skolan. Samverkan har initierats mellan skolornas fritidsklubbar och stadsdelsförvaltningens parklekar för att tillsammans arbeta för att fler barn deltar i

meningsfull fritid.

Analys

I Hässelby gård är inskrivningsgraden i förskolan lägre än i andra delar av stadsdelsområdet och i Grimsta och Hässelby gård är skolresultaten lägre än i andra delar av stadsdelsområdet. Enligt stadens rapport om förskolan och det kompensatoriska uppdraget finns en korrelation mellan inskrivningsgraden i förskolan och prestationen i grundskolan. Statistiken visar att skolresultaten har i ett par kommunala skolor ökat som i Hässelbygårdsskolan och i Vinsta västra grundskola men att andelen elever som går ut med fullständiga betyg i årskurs 9 fortsatt ligger på en låg nivå i de flesta av stadsdelsområdets kommunala grundskolor.

Trollbodaskolans resultat för läsåret 2023/2024 har inte tagits med i analysen då det är osäkert om resultatet stämmer. Enligt Skolverket är den starkaste variabeln för medelbetyget på en skola föräldrarnas utbildningsnivå. Grimsta och Hässelby gård är de stadsdelar som har lägst andel invånare med eftergymnasial utbildning, cirka 10 procentenheter lägre än i stadsdelsområdet i stort. Forskning visar att starka skyddsfaktorer, som i sin tur bidrar till goda uppväxtvillkor, är trygga familjerelationer, lyckad skolgång samt en meningsfull fritid.

Strategiska prioriteringar

Genom samverkan mellan skola och fritid är ambitionen att skapa en struktur där verksamheter kompletterar varandra och där ett sammanhållet fritidserbjudande kan erbjudas till mellanstadiebarn under både eftermiddag genom skolans fritidsklubbar och på sen eftermiddag/kväll genom parkleken. Skolan har många barn som är så kallade hemmasittare och den digitala fritidsverksamheten kan möjligen vara ett steg att närma sig skola och undervisning. Målen och indikatorerna i samverkansöverenskommelsen med polisen har reviderats och en åtgärdsplan med tydliga aktiviteter har tagits fram och som följs upp löpande inom ramen för överenskommelsen.

Under planperioden är det prioriterat att:

- fortsätta samverkan mellan skola och fritid,
- fortsätta samverkan mellan skola, socialtjänst, polis och fritid inom ramen för samverkansöverenskommelsen och samverkansgruppen unga i riskzon.

2.3 Arbete och företagande

Redogörelse

Stadsdelsområdet hade år 2023 en sysselsättningsgrad på totalt 77 procent, 78 procent för män och 76 procent för kvinnor, vilket är en procentenhet lägre än året innan och lägre än för staden i stort med en sysselsättningsgrad på 80 procent. Det finns fortsatt betydande skillnader mellan stadsdelarna där Grimsta hade lägst sysselsättningsgrad med 69 procent. Även Hässelby gård och Hässelby strand hade relativt låga nivåer medan Kälvesta och Nälsta hade en sysselsättningsgrad över 80 procent. Skillnaden mellan kvinnor och män kvarstår där kvinnor generellt har en lägre sysselsättningsgrad än män med störst skillnad i Råcksta och Hässelby strand.

Andelen långtidsarbetslösa 16–65 år av öppet arbetslösa var 2024 22,9 procent.

Långtidsarbetslösa är ofta kortutbildade och med en överrepresentation av utrikesfödda och personer med funktionsnedsättning. Bland de öppet arbetslösa 25–65 år var cirka 69 procent utrikesfödda. Stadsdelarna Grimsta, Hässelby Gård och Hässelby Strand hade högst andel utrikesfödda och lägst sysselsättningsgrad. Under 2024 var andelen öppet arbetslösa kvinnor högst i Grimsta och Hässelby strand med 6,1 procent respektive 5,6 procent, medan andelen män var högst i Hässelby Gård och Grimsta med 6,8 procent respektive 6,6 procent. Lägst andel öppet arbetslösa kvinnor fanns i Kälvesta med 2,3 procent och lägst andel män i Nälsta med 2,3 procent. I stadsdelsområdet totalt var andelen öppet arbetslösa utrikesfödda 16–65 år 5,7 procent i jämförelse med 2,5 procent bland personer födda i Sverige.

Enligt Riksrevisionen hade personer med funktionsnedsättning nationellt en sysselsättningsgrad på 46 procent 2024 och en arbetslöshet på 21 procent i jämförelse med en sysselsättningsgrad på 80 procent och en arbetslöshet på 8 procent för befolkningen som helhet. Det visar att personer med funktionsnedsättning har svårt att få arbete på den öppna arbetsmarknaden. Sysselsättningsgraden ökade med en procentenhet mellan 2023 till 2024 medan arbetslösheten ökade med två procentenheter. Under 2025 ökade antalet personer som fick stöd via IWork och Alfa från 24 till 52 personer och 5 personer med insatser inom socialpsykiatri gick vidare till praktik, studier eller arbete. Många möter fortfarande hinder som långa resvägar och bristande stöd på arbetsplatsen eller vid studier. Kontinuerlig uppföljning, samverkan mellan aktörer och kompletterande stödinsatser som boendestöd är viktiga för att möjliggöra övergång till arbete eller studier. Bristande kontinuitet kan leda till att individer fastnar i biståndsbedömda insatser trots potential att gå vidare.

Analys

Förvaltningen utgår i sin analys från att den nationella statistiken avseende sysselsättningsgraden för personer med funktionsnedsättning även är tillämplig på stadsdelsområdet.

Enligt Statistiska centralbyråns, SCB, fördjupade analys om utanförskap (2024:2) riskerar utrikesfödda och personer med funktionsnedsättning att hamna i långvarigt utanförskap till följd av låg sysselsättningsgrad, svaga nätverk och låga inkomster. För att möta dessa utmaningar krävs ett strukturerat och samordnat arbete med målsättning att öka sysselsättningen för berörda målgrupper.

Den 1 juli 2026 införs en ny lag om aktivitetskrav för individer som erhåller ekonomiskt bistånd. Kravet kommer vara utifrån individens förmåga att delta i aktiviteter men den nya lagen kommer sannolikt innebära att fler snabbare kommer in i aktiviteter som leder till arbete eller studier. Både intern och extern samverkan kommer då vara viktiga för att erbjuda arbetsinriktade aktiviteter.

Strategisk prioritering

För att fler personer i långtidsarbetslöshet ska komma vidare till sysselsättning behöver förvaltningen stärka den interna och externa samverkan.

Under planperioden är det prioriterat att:

samverka med arbetsmarknadsförvaltningen i syfte att öka sysselsättningsgraden i gruppen

långtidsarbetslösa.

2.4 Boende och stadsmiljö

Redogörelse

Stockholm stads målbild för det tematiska området är att Stockholm ska vara en attraktiv, sammanhängande och funktionsblandad stad. Det ska finnas ett brett utbud av bostäder med olika upplåtelseformer där människor med varierande förutsättningar har möjlighet att bo i livets alla skeden. Stadsmiljön ska ge möjligheter till möten, avkoppling, motion och rekreation. Stockholm ska vara grönt och grönområden och bad ska vara tillgängliga och enkla för alla att hitta till. Den biologiska mångfalden och andelen skyddad natur ska öka.

Stadsdelarna i stadsdelsområdet kan enligt Boverkets segregationsbarometer och statistiska centralbyrån, SCB, schematiskt delas upp i tre socioekonomiska grupper från högre socioekonomisk status, blandad socioekonomisk status till lägre socioekonomisk status. Något förenklat kan sägas att stadsdelarna med blandad socioekonomisk status som Vinsta, Råcksta och Vällingby uppnår målbilden vad gäller funktionsblandning och blandade upplåtelseformer. Stadsdelarna med högre respektive lägre socioekonomisk status som Hässelby villastad, Kälvesta och Nälsta respektive Hässelby strand, Hässelby gård och Grimsta uppnår inte målbilden avseende på funktionsblandning och blandning av upplåtelseformer. Stadsdelar med högre socioekonomisk status har främst äganderätter, färre bostadsrätter och ett fåtal hyresrätter medan stadsdelar med lägre socioekonomisk status främst har hyresrätter, färre bostadsrätter och få äganderätter. Arbetsplatser och service finns samtidigt i begränsad omfattning i dessa två grupper.

Inga större förändringar har skett under den senaste tioårsperioden. Inom Grimsta har andelen bostadsrätter ökat från cirka 17 till 29 procent. I Hässelby villastad och i stadsdelar med lägre socioekonomisk status har fördelningen av bostadsrätter ökat med cirka 5 procentenheter i respektive område.

Stadsdelar med lägre och blandad socioekonomisk status är även de stadsdelar som anses ha lägre attraktivitet. Vilket visar sig i statistik för till exempel andel förmedlade hyresrätter, 2,7- 4,2 procent i jämförelse med mellan 0-0,5 procent förmedlade hyresrätter i stadsdelar med hög socioekonomisk status. Socioekonomisk status visar sig även i statistik för kötid och kvadratmeterhyra. Stadsdelar med lägre socioekonomisk status har lägre kvadratmeterpriser för bostadsrätter samt högre trångboddhet än stadsdelar med högre socioekonomisk status.

Inom stadsmiljön har förvaltningen rådighet att vidta åtgärder när det gäller grönområden, möjligheter till motion och rekreation samt biologisk mångfald. Genom styrning i stadens budget sker ett kontinuerligt arbete mot målbilden.

Analys

För att uppnå målet om ett sammanhållet Stockholm, där den socioekonomiska segregationen motverkas behöver förvaltningen samverka med fackförvaltningar och bolag för att vidta åtgärder som leder till ökad attraktivitet i stadsdelar med lägre socioekonomisk status. Samverkan bör även omfatta att åstadkomma en blandning av funktioner och upplåtelseformer i stadsdelar med hög socioekonomisk respektive låg socioekonomisk status.

Strategiska prioriteringar

Det är särskilt angeläget att arbeta för en blandad bebyggelse inom stadsdelarna med högre samt lägre socioekonomisk status i stadsdelsområdet. Skälet är att blandad bebyggelse ger förutsättningar för att hantera utmaningar inom samtliga tematiska områden. Förvaltningen ser även att det behövs ett särskilt fokus på stadsdelar med lägre socioekonomisk status för att höja attraktiviteten. Stadsdelen Grimsta har genom underlag för budget för 2026 prioriterats och arbetet fortlöper under kommande period. Övergripande tidplan är projektering och planering för framtagande av utvecklingsprogram för Grimsta under 2026 samt genomförande av åtgärder ur programmet under 2027.

Under planperioden är det prioriterat att:

- samverka med fackförvaltningar och bolag i syfte att en blandning av funktioner och olika upplåtelseformer ska finnas i alla stadsdelar,
- öka attraktiviteten inom stadsdelen Grimsta.

2.5 Demokrati och trygghet

Redogörelse

Demokrati

Stadsdelsområdet hade 2022 det tredje lägsta valdeltagandet i staden med 69,2 procent i jämförelse med 79,9 procent i staden i stort. Valdeltagandet i stadsdelsområdet sjönk med 5,7 procentenheter mellan 2014 och 2022 och med 5,5 procentenheter mellan 2018 och 2022. Lägst valdeltagande 2022 hade Hässelby gård med 56,9 procent följt av Grimsta med 58,9 procent. Kälvesta var den stadsdel som hade det högsta valdeltagandet 2022 med 83,8 procent.

Enligt medborgarenkätens resultat sjönk förtroendet för förvaltningen mellan 2024 och 2025 med åtta procentenheter. Männens förtroende sjönk med 10 procentenheter medan kvinnornas förtroende ökade med 4 procentenheter.

Trygghet

Enligt polisens regionala trygghetsmätning 2025 svarade 30 procent av invånarna i stadsdelsområdet att de upplever sig otrygga när de går ut sent en kväll i sitt bostadsområde. Fler kvinnor än män, 39 respektive 22 procent, känner sig otrygga. I Hässelby gård där otryggheten är som högst uppgår 44 procent av både kvinnorna och männen att de kände sig otrygga. Den upplevda tryggheten har förbättrats med två procentenheter sedan polisens trygghetsmätning 2024 då den uppgick till 32 procent. I fem av stadsdelsområdets åtta stadsdelar har otryggheten minskat det senaste året.

I Stockholmsenkäten 2024 uppgav en högre andel flickor och pojkar i årskurs nio att de kände sig otrygga i sitt bostadsområde än i staden i stort. För flickorna har andelen som känner sig otrygga minskat sedan 2022 medan andelen pojkar som känner sig otrygga har ökat sedan 2022.

Det långsiktiga arbetet tillsammans med bland annat lokalpolis Vällingby har medfört att

antalet öppna drogsccener minskat från fyra till tre. I närtid kommer troligtvis en ytterligare öppen drogsccen att tas bort. I förvaltningens lokala lägesbildaarbete tillsammans med polisen framgår att antalet allvarliga händelser minskat succesivt under en treårsperiod. Resurser och aktiviteter inom geografiska platser styrs utifrån lägesbilden.

I Hässelby-Vällingby stadsdelsområde finns ett geografiskt område, som enligt polisens nationella operativa avdelning, Noa, klassas som utsatt. Enligt en bedömning som gjordes under 2025 har det geografiska området minskat. Nu kvarstår endast Hässelby gård som ett utsatt område. Även Hässelby gårds geografiska område har minskat till ytan.

Analys

Statistiska centralbyrån, SCB, konstaterar i rapporten *Delat deltagande*, 2023, att valdeltagandet är lägre i områden med socioekonomiska utmaningar. Mellan valen 2018 och 2022 minskade valdeltagandet mest i områden med stora socioekonomiska utmaningar. Dessa faktorer sammanfaller i stor utsträckning med de delar av stadsdelsområdet där valdeltagandet är som lägst. Det tyder på att skillnaderna inte främst handlar om individuella val, utan om ojämlika strukturella förutsättningar för deltagande.

Statistik visar på att andelen trygga invånare ökar något, vilket kan vara en indikation på att förvaltningens uthålliga och långsiktiga trygghetsarbete ger resultat. Det är dock en väg kvar till att nå stadens mål gällande invånare som känner sig trygga med att gå ut sent en kväll i sitt bostadsområde.

Att det utsatta området har minskat är ett kvitto på att den uppbyggda och hållbara samverkan som finns mellan olika förvaltningar, myndigheter och civilsamhälle fungerar. Att vända ett otryggt område till att bli tryggt tar tid och därför behöver arbetet fortsätta och förfinas under många år framöver.

Strategiska prioriteringar

Att förtroendet för förvaltningen är bristande och att delaktigheten i demokratiska processer som allmänna val har sjunkit är en utmaning då det är en komplex fråga. En orsaksanalys behöver göras i dialog med stadsdelsområdets invånare för att ta fram verk samma åtgärder.

Utifrån nuläge och utmaningar blir det viktigt att i samverkan med aktörer som trafikkontoret arbetsmarknadsförvaltningen, utbildningsförvaltningen, kulturförvaltningen, idrottsförvaltningen, polis, civilsamhälle och näringsliv fortsätta och utöka arbetet med platsaktivering på prioriterade platser, som till exempel Hässelby torg.

Under planperioden är det prioriterat att:

- utveckla systematiska fördjupade medborgardialoger och insamling av lokal statistik för att bättre förstå orsaker och behov och därigenom främja valdeltagande, förtroende och upplevd trygghet,
- Arbeta uthålligt och långsiktigt med platssamverkan och platsaktivering med fokus på generationsöverskridande aktiviteter och aktiviteter för målgrupper som vanligtvis inte nås, i samverkan med ovan nämnda aktörer.

2.6 Miljö och klimat

Redogörelse

Stockholms stads målbild för det tematiska området miljö och klimat är att staden senast år 2040 ska vara helt fossilbränslefri och stadens egen organisation senast år 2030. Senast år 2030 ska Stockholm även vara klimatpositivt. Stockholms stad ska vara ett cirkulärt samhälle som ska bidra till denna klimatomställning. Staden ska även anpassas för att bättre stå emot klimatförändringarnas konsekvenser. Avfallshantering ska vara kretsloppsanpassad och det ska vara enkelt för alla stockholmare att återbruka och återvinna. Målbilden omfattar även att Stockholms stad ska vara en stad med en livskraftig natur, friska sjöar och luft som är hälsosam att andas. Vår miljö ska vara fri från skadliga kemikalier och föroreningar och senast år 2030 ska staden vara fri från skadliga, svärnedbrytbara och hormonstörande ämnen.

Majoriteten av de territoriella koldioxidutsläppen kommer från transporter och industri, 65 procent, varav transporter utgör den enskilt största sektorn. Inom stadsdelsområdet finns idag sex tankstationer för etanol samt flertalet laddstationer för elbilar. Majoriteten av dessa är lokaliserade till Vällingby. Vissa stadsdelar saknar publika laddstationer helt. En tankstation för HVO100 finns strax utanför stadsdelsområdet.

Sveriges klimatutsläpp under 2024 per sektor, 47,5 miljoner ton koldioxidekvivalenter. Källa: Naturvårdsverket

Omställningen inom den egna organisationen till fossilbränslefri (värme, elavtal och drivmedel) är i stort sätt genomförd, det är i huvudsak stadsmiljöverksamheten som återstår och som planeras att övergå till fossilbränslefri i takt med övergången till parkskötsel i egen regi. Konsumtionsutsläpp och att skapa cirkulära system (industriella symbioser) har Stockholms stad begränsad rådighet över, eller har infört till stora delar i den egna verksamheten, alternativt har planerade åtgärder. När det gäller konsumtion har Stockholms stad främst en rådgivande funktion.

Klimatanpassning handlar om att rusta samhället för att minimera skador, ekonomiska förluster och sårbarhet till följd av extrema väderförhållanden som uppkommit till följd av ett

förändrat klimat. Arbetet med klimatanpassning är pågående, dels som en naturlig del av risk- och sårbarhetsarbetet, men även till följd av det underlag som har tagits fram av stadens fackförvaltningar gällande värmeöar och skyfall. Åtgärder för klimatanpassning finns finansiering för genom budgetjusteringar och arbetet är ständigt pågående.

Åtgärder för en livskraftig natur, friska sjöar och luft som är hälsosam att andas är områden där det pågår ett förvaltningsövergripande arbete sedan många år tillbaka genom miljöprogram, lokala åtgärdsprogram för vatten och stadsdelsvisa åtgärdsförslag för biologisk mångfald, budgetjusteringar för biologiska mångfald, ekdatabas med mera. Även inom området kemikalier finns ett pågående arbete med att bland annat fasa ut farligare kemikalier. Markföroreningar är ett område där det inte skett lika mycket arbete kring, men som staden håller på att formera sig kring.

Analys

De två största utmaningarna inom det tematiska området där ett förvaltningsövergripande arbete behövs, och där Stockholms stad även har viss rådighet, bedöms vara planeringen för en fossilbränslefri fordonsflotta *utom* den egna organisationen, samt att vår miljö ska vara fri från skadliga kemikalier och föroreningar genom att hantera markföroreningar. Det finns även fortsatt ett stort behov av att klimatanpassa stadsdelsområdet för översvämningar och värmeböljor till följd av klimatförändringen.

Strategisk prioritering

I underlag till budget för 2026 prioriterades arbetet med att minska värmeöar. Ett projekt kommer därmed att initieras under 2026 kring att minska värmeöar i Smedshagen, där förhoppningsvis fler aktörer inom staden kommer att medverka. Övergripande tidplan för projektet är projektering och planering för framtagande av åtgärder under 2026 samt genomförande av åtgärder under 2027. Grupper med nedsatt förmåga att reglera kroppstemperaturen eller reagera på risker särskilt sårbara när det blir varmt kommer att prioriteras. Smedshagen har en skola, förskolor, korttidsboenden, gruppboende och äldreboende.

Under planperioden är det prioriterat att:

- minska de värmeöar som ligger intill eller nära förskolor, bostäder och särskilda boenden

3 Planeringsförutsättningar för nämndens verksamhetsområden

Den nya socialtjänstlagen trädde i kraft i juli 2025 och syftar till att göra socialtjänsten mer förebyggande, tillgänglig och kunskapsbaserad samt ge bättre förutsättningar att möta demografiska förändringar och andra samhällsutmaningar. Under det senaste året har förvaltningen arbetat för att ställa om verksamheten i enlighet med den nya lagstiftningen. Arbetet har inletts med att utveckla och införa insatser utan behovsprövning samt att anpassa arbetssätt, organisering och samverkan för en mer tillgänglig och förebyggande socialtjänst. Som en del i omställningen har förvaltningen anställt omställningssocionomer och lotsar för att stärka det tidiga, samordnade och lättillgängliga stödet till invånare. Chefer och

medarbetare har utbildats i individbaserad systematisk uppföljning, ISU, för att stärka ett kunskapsbaserat arbetssätt. Förvaltningen har även deltagit i Nationell uppföljning av socialtjänstens omställning, NUSO, som är ett forsknings- och utvecklingsprojekt avseende barn och unga samt den första mer heltäckande studien i Sverige inom området. Arbetet i enlighet med NUSO kommer utökas till ytterligare verksamhetsområden som ekonomiskt bistånd, våld i nära relation, skadligt bruk och beroende, socialpsykiatri samt funktionsnedsättning.

Omställningen sker parallellt med utvecklingen mot en god och nära vård och omsorg enligt stadens handlingsplan och omfattar kommunal primärvård, omsorg samt barn- och elevhälsa, med särskilt fokus på förebyggande och hälsofrämjande insatser inom förskola, äldreomsorg och socialtjänst.

3.1 Förskoleverksamhet

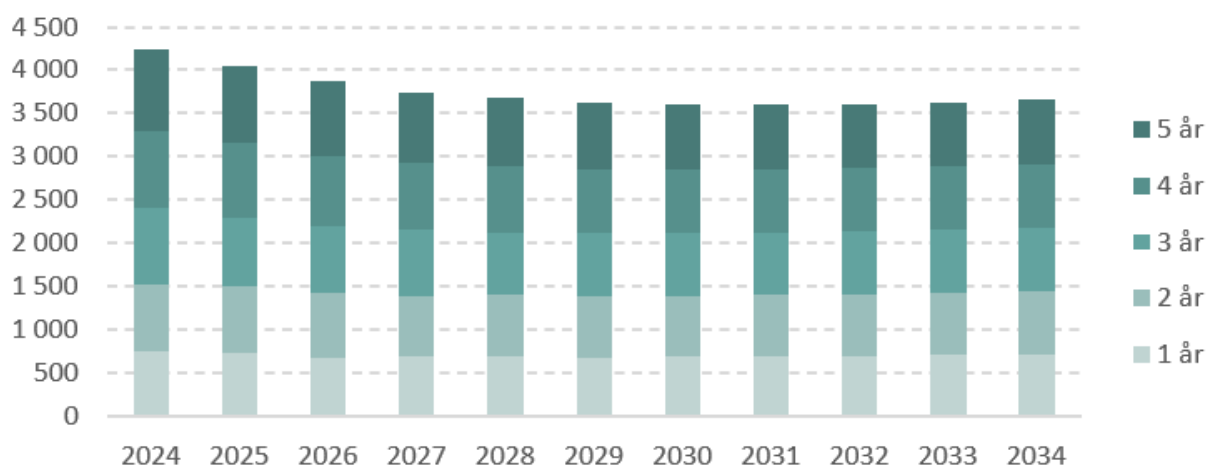
Omvärldsfaktorer

Antalet inskrivna barn i förskolan varierar under året, vilket ställer krav på en flexibel organisation samt en effektiv användning av befintliga förskolelokaler. Enligt den aktuella befolkningsprognosen förväntas antalet barn i åldern 1–5 år minska i större omfattning än vad tidigare beräkningar indikerat. I nuläget föreligger ett överskott av förskoleplatser inom stadsdelsområdet, oavsett driftsform.

Mot denna bakgrund genomför förvaltningen nödvändiga åtgärder för att anpassa verksamheten till den demografiska utvecklingen. Parallellt pågår en översyn av förskolelokalernas standard och långsiktiga hållbarhet. Under planperioden bedöms tre till fyra förskolor behöva avvecklas.

Samtidigt bedöms en viss överkapacitet behöva kvarstå för att säkerställa möjligheten att ta emot barn från enskilt drivna förskolor som eventuellt kan komma att avvecklas som en följd av det minskade barnantalet.

Nedan redovisas det förväntade antalet barn totalt i stadsdelsområdet.

Arbetet med att öka inskrivningsgraden fortgår och omfattar bland annat riktade informationsinsatser till vårdnadshavare samt erbjudanden om förskoleplats till barn som för närvarande inte är inskrivna. Enligt lagstiftningen ska allmän förskola erbjudas till barn mellan 3 och 5 år, men förvaltningen har beslutat att även inkludera 2-åringar i utskicket av informationen även om de inte omfattas av allmän förskola.

Regeringen har tillsatt den statliga utredningen *En likvärdig förskola av god kvalitet med obligatorisk språkförskola*, vilken ska redovisas under 2026. Utredningen ska föreslå hur en obligatorisk språkförskola kan införas, samt lämna förslag avseende reglering av barngruppsstorlekar, personaltäthet och tydligare krav på kunskaper i svenska språket för personal inom förskolan.

Regeringen har även presenterat utredningen *Rektor i fokus – förutsättningar för ett pedagogiskt ledarskap* (SOU 2026:4), med syfte att stärka rektorernas förutsättningar och minska rektorsomsättningen. Bland förslagen finns att rektors pedagogiska ledarskap ska definieras i skollagen och att rektors ansvarsområden inte får vara så omfattande att det nära ledarskapet försvåras.

Utmaningar och interna frågor

Förvaltningens samtliga förskolor deltar i det treåriga forskningsprogrammet *Förskolebarns förändrade kunskande*, som startade i februari 2025. Programmet syftar till att utveckla forskningsbaserade arbetssätt som stärker undervisningskvaliteten, med fokus på barns emotionella, kognitiva och sociala utveckling. Ett särskilt fokusområde är självreglering och metakognition.

Förskolorna har en hög andel flerspråkiga barn där kunskaperna i svenska varierar och ofta behöver stärkas. Det språkutvecklande arbetssättet kommer därför även fortsättningsvis att vara ett prioriterat område. Ett tiotal förskolor deltar dessutom i forskningsprojektet *Förstärkt sista förskoleår*, som fokuserar på dialogisk högläsning och riktar sig till förskolans äldsta barn. Utbildning i metoden påbörjas under hösten 2026 och förväntas vara implementerad under 2027.

Vissa medarbetare behöver samtidigt fortsatt stöd i att utveckla sina kunskaper i svenska, trots tidigare genomförda insatser.

Förskolans kompensatoriska uppdrag är fortsatt en central, och alltmer utmanande, del av verksamheten. Trots ett minskande barnantal, kvarstår, och i vissa fall ökar, behoven av stöd i barns utveckling och lärande. I dag har ungefär 5 procent av barnen behov av extraordinärt stöd, en grupp som omfattar barn med NPF-diagnoser, medicinska tillstånd och andra funktionsnedsättningar. Därutöver finns en betydligt större andel barn som är i behov av riktade insatser exempelvis för att stödja språkutveckling, social utveckling, emotionell mognad och andra generella utvecklingsområden.

För att så långt som möjligt kunna möta dessa behov arbetar förskolorna målmedvetet med att organisera mindre barngrupper och att uppfylla stadens årsmål. Därtill finns stöd genom specialpedagoger i varje område samt genom centralt placerade funktioner som

förskolepsykolog, logoped och verksamhetscontroller med inriktning mot barnhälsa, resurser som tillsammans stärker möjligheterna till tidiga och träffsäkra insatser. Den nuvarande socioekonomiska tilldelningen riskerar framöver att bli otillräcklig för att fullt ut möta det ökade behovet. För att säkerställa en likvärdig förskola och ge alla barn bästa möjliga förutsättningar krävs att den socioekonomiska resursfördelningen inte minskar i samma takt som barnantalet.

För att stärka samarbetet mellan förskolorna och socialtjänsten fortsätter utvecklingsarbetet i linje med den nya socialtjänstlagen.

Under planperioden är det prioriterat att:

- fler förskolor erhåller Skolverkets utmärkelse *Skola för hållbar utveckling*,
- intensifiera samverkan med socialtjänstens förebyggande verksamhet, barnavårdscentralen och hemmen för att tidigt kunna erbjuda stödinsatser,
- stärka barnens språkutveckling genom ett fortsatt systematiskt språkutvecklande arbetssätt samt införande av metoden dialogisk högläsning
- medverka i ett forskningsprogrammet *Barns förändrade kunnande* i syfte att på vetenskaplig grund vidareutveckla det systematiska kvalitetsarbetet med fokus på progressionen i barnens lärande.

3.2 Verksamhet för barn, kultur och fritid

Omvärldsfaktorer

Förvaltningens fritidsverksamheter erbjuder en bredd av aktiviteter som utformas i dialog med barn och unga för att möta deras intressen och behov. Under de senaste åren har efterfrågan på fritidsaktiviteter, särskilt under skolloven, fortsatt att vara hög. I en situation där fler hushåll har begränsade ekonomiska förutsättningar blir tillgången till kostnadsfria och lågtröskelbaserade aktiviteter allt viktigare för barns och ungas möjlighet till en meningsfull fritid. Det ökar kraven på att verksamheterna är tillgängliga, inkluderande och anpassade för olika målgrupper, inklusive barn och unga med funktionsnedsättning. Nationella rapporter, statistik och lokala lägesbilder visar att utvecklingen inom barn och ungas psykiska hälsa, liksom samhällsutmaningar kopplade till otrygghet, ungdomskriminalitet och risk för social problematik påverkar förutsättningarna för verksamhetsområdet. Det innebär ökade krav på trygga och tillgängliga fritidsmiljöer, stärkt vuxennärvaro samt verksamheter som kan nå och inkludera barn och unga i olika livssituationer.

Fritidsverksamheterna utgör viktiga skyddsfaktorer genom att erbjuda trygga sammanhang, vuxennärvaro och meningsfull sysselsättning, särskilt i områden med större socioekonomiska utmaningar. I Socialstyrelsens kunskapsstöd lyfts öppen fritidsverksamhet fram som en central del av det förebyggande arbetet för barn och unga med fokus på tillgänglighet, kvalitet och jämlikhet och med koppling till det brotts- och våldsförebyggande arbetet.

På nationell nivå pågår utvecklingsarbete och styrning som syftar till att tydligare integrera fritidsverksamheter i det förebyggande och trygghetsskapande arbetet. Det innebär ökade krav på samverkan och systematiskt trygghetsarbete vilket påverkar verksamhetens inriktning även på lokal nivå. Förvaltningen bedömer att detta medför behov av att prioritera resurser till

förebyggande och samordnade arbetssätt i fritids- och kulturverksamheterna.

Utmaningar och interna frågor

Efterfrågan på fritidsaktiviteter, särskilt under skollov, är fortsatt hög. Utökade satsningar på lovverksamhet har gett goda resultat, men innebär samtidigt ökade kostnader och ett behov av långsiktig planering för att säkerställa kvalitet, tillgänglighet och tillräcklig bemanning över tid. En fortsatt utmaning är att utveckla lovaktiviteter under fler skollov, vilket kräver en noggrann avvägning mellan ambitionsnivå, tillgängliga resurser och finansiering. Sedan skolornas fritidsklubbar för mellanstadiet blev avgiftsfria har stadsdelsförvaltningens parklekar noterat ett något minskat deltagande bland barn i denna åldersgrupp. Mot bakgrund av detta har samverkan initierats mellan fritidsverksamheten och skolan i syfte att säkerställa ett samordnat och kompletterande fritidserbjudande för mellanstadiebarn.

Stadsrevisionens granskning av tryggheten i fritidsgårdsverksamheten föregående år har synliggjort behovet av ett kontinuerligt och systematiskt trygghetsarbete, där rutiner, kompetens och uppföljning behöver utvecklas och följas upp över tid. Samtidigt ökar efterfrågan på målgruppsanpassade fritidsverksamheter. Verksamheten Backstage, som riktar sig till unga med funktionsnedsättning, har ett ökat antal besökare vilket medför ökade krav på både lokalernas utformning och storlek samt på personalresurser för att säkerställa tillgänglighet, trygghet och kvalitet i verksamheten.

Även inom kolloverksamheten finns ett ökat behov av insatser för att stärka ett mer jämlikt deltagande. Antalet sökande till stadens kolloverksamhet har ökat stadigt, samtidigt som vissa grupper fortsatt är underrepresenterade. En central utmaning är att nå och inkludera barn och unga som inte vanligtvis deltar, särskilt från socioekonomiskt utsatta områden. För att öka tilliten och sänka trösklarna till deltagande pågår riktade informationsinsatser och lokalt förankrat relationsskapande arbete, bland annat genom prova-på-kollo. Insatserna har visat positiva resultat men bedöms behöva fortsätta över tid för att ge långsiktig effekt.

Nöjdheten med tillgången till fritids- och kulturaktiviteter har minskat vilket indikerar ett behov av att vidareutveckla verksamheternas innehåll, former för delaktighet och kommunikation, särskilt för att nå äldre ungdomar och underrepresenterade grupper. Förvaltningen ser även ett fortsatt behov av att stärka flickors deltagande i fritidsgårdsverksamheterna. Analysen pekar på att flickor i högre grad deltar i planerade aktiviteter men i lägre grad i spontana besök, vilket ställer krav på trygghetsskapande åtgärder, anpassning av miljöer och stärkt vuxennärvaro.

Lokalkostnader utgör en kostnadsdrivande faktor inom fritidsverksamheten. Under planperioden planeras upprustning och nybyggnation av parklekshus, vilket bedöms nödvändigt för att säkerställa långsiktigt hållbara, tillgängliga och trygga lokaler. Dessa investeringar kommer att innebära ökade hyreskostnader och påverka verksamhetens ekonomi under planperioden.

Rekrytering av kvalificerade fritidsledare kvarstår som en utmaning.

I takt med omställningen mot en mer tillgänglig och förebyggande socialtjänst ställs ökade krav på att verksamheter i barns och ungas vardag kan fungera som vägledande ingångar till stöd och insatser. För fritidsverksamheten innebär detta ett utökat ansvar att kunna

uppmärksamma behov, skapa tillit och vid behov lotsa vidare till socialtjänstens stöd.

Sammantaget behöver verksamheten fortsätta att utvecklas för att nå underrepresenterade grupper, stärka den upplevda tryggheten och erbjuda ett relevant och inkluderande utbud, samtidigt som ekonomiska och strukturella förutsättningar hanteras långsiktigt.

Under planperioden är det prioriterat att:

- utveckla fritidsverksamheternas innehåll, former för delaktighet och kommunikation i syfte att öka nöjdheten med tillgången till aktiviteter, med särskilt fokus på att nå underrepresenterade grupper,
- öka upplevda tryggheten i fritidsverksamheterna genom att utveckla ett kontinuerligt och systematiskt trygghetsarbete samt säkerställa tillgängliga och trygga miljöer för alla målgrupper,
- prioritera och vidareutveckla målgruppsanpassade och inkluderande aktiviteter för att nå underrepresenterade grupper som idag deltar i lägre utsträckning i fritidsaktiviteter,
- fortsätta utveckla lovverksamhet för att säkerställa jämlik tillgång till fritidsaktiviteter under skollov,
- erbjuda aktiviteter som främjar psykiskt välmående och stärker skyddsfaktorer hos barn och unga,
- stärka samverkan med socialtjänst, kulturförvaltning, skola och civilsamhällesorganisationer för att skapa sammanhållna och förebyggande insatser som når fler barn och unga,
- utveckla samverkan med skolornas fritidsklubbar (mellanstadiet) och stadsdelsförvaltningens parklekar i syfte att skapa ett samordnat och kompletterande fritidserbjudande som når fler barn,
- säkerställa långsiktig och hållbar lokalförsörjningsplan genom planerad upprustning och nybyggnation av parklekshus, med beaktande av konsekvenser för drift- och hyreskostnader.

3.3 Äldreomsorg

Omvärldsfaktorer

Den åldrande befolkningen leder till ett större behov av äldreomsorg och ökande krav på resurser, personal och kompetens. Samtidigt minskar den yrkesverksamma befolkningen, vilket skapar utmaningar för finansiering och bemanning. Utvecklingen förutsätter effektivisering, förebyggande insatser och nya arbetssätt.

Äldreomsorgen befinner sig i en pågående omställning till en god och nära vård samt den nya socialtjänstlagens intentioner. Detta innebär ett ökat fokus på samverkan, ökad tillgänglighet, tidiga och förebyggande insatser samt individanpassade lösningar. Omställningen ställer krav på ett nära och strukturerat samarbete mellan äldreomsorgen och regionen och att det påbörjade utvecklingsarbetet fortsätter och fördjupas. Ett mer förebyggande arbetssätt kräver en omfördelning av befintliga resurser, vilket i sin tur kräver resurseffektivisering. Detta skapar behov av ökad digitalisering samt olika former av teknisktöd och digitala vårdlösningar. Det finns behov av systemstöd som stödjer effektiva arbetssätt inom

äldreomsorgen. Dessa ska bidra till ett mer individbaserat arbetssätt med förbättrad samordning och med minskade organisatoriska hinder.

Utmaningar och interna frågor

I stadsdelsområdet är andelen äldre med insatser högre, 8,1 procent, än i staden i stort där andelen äldre med insatser är 7,0 procent. I åldersgruppen 65–79 år har 4,4 procent hemtjänst i jämförelse med 3,8 procent i staden i stort och i åldersgruppen 80 år och äldre har 20,7 procent hemtjänst vilket är i samma nivå som i staden i stort. Andelen äldre i åldersgruppen 80 år och äldre och som har insatser uppgår till 41,8 procent i jämförelse med 39,5 procent i staden i stort.

Äldreomsorgen står inför stora utmaningar. Befolkningsprognosen visar att antalet personer som är över 65 år kommer fortsätta öka de kommande åren. Det kommer att behövas en utbyggnad av både boenden och hemtjänst för att möta det ökande antalet äldre.

Förvaltningen ser en ökning av yngre äldre i åldersgruppen 65–79 år med demensdiagnoser och en komplex problematik med psykisk ohälsa, samsjuklighet och missbruk. Vidare har allt fler äldre inom äldreomsorgen mer omfattande vård- och omsorgsbehov. Den sammantagna behovsökningen kräver ökade resurser, insatser och samordning vilket leder till högre kostnader.

Samtidigt är ekonomiska och personella resurser begränsade. Förvaltningen bedömer att detta redan innebär, och på sikt förstärker, ett gap mellan behov och tillgängliga resurser. För att långsiktigt klara uppdraget inom givna ramar behöver befintliga resurser användas på ett så ändamålsenligt sätt som möjligt. Detta förutsätter en översyn och vidareutveckling av styr- och ersättningsmodellerna så att de i högre grad möjliggör flexibilitet och prioritering utifrån faktiska behov.

Det finns behov av en sammanhållen digital utveckling med gemensamma lösningar, som omfattar både verksamhetsstödjande digitalisering och välfärdsteknik för den enskilde och som möter äldres behov, integritet och önskemål. Avsaknaden av ett digitalt system för avvikelshantering försvårar uppföljning, analys och lärande. Förvaltningen bedömer att ett sådant system är nödvändigt för att stärka kvalitetssäkring och ett systematiskt förbättringsarbete.

Den pågående omställningen till nya socialtjänstlagen betonar ett mer sammanhållet arbetssätt med individens behov i centrum. Förvaltningen ser att det finns skäl att se över stadens nuvarande gränsdragning och äldreomsorgens ansvar för individer som är i behov av insatser från övrig socialtjänst. Det finns även skäl till att se över stadens fördelningsnycklar.

Hemtjänsten står inför flera utmaningar kopplade till omfattade och ökade behov, resursbrist, ekonomi och arbetsmiljö. Behovet av kompetensutveckling är stort och samtidigt är uppräkningsav ersättningen begränsad. Detta medför utmaningar i rekrytering och i att kunna behålla personal med erfarenhet och adekvat utbildning. Vidare ökar antalet äldre med omfattande och komplexa behov i hemmet. Det ställer högre krav på personalens kompetens och ökar behovet av samverkan med regionen för att skapa en sammanhållen omsorg för den enskilde. Den nuvarande ersättningsmodellen, som baseras på registrerad tid per insats, innebär begränsade förutsättningar för flexibilitet och kontinuitet i genomförandet vilket

påverkar verksamhetens planeringsförutsättningar, arbetsmiljö samt den enskildes upplevelse av kvalitet och trygghet.

Förvaltningen ser ett ökat behov av medicinsk kompetens på vård- och omsorgsboenden då de äldre idag har fler och mer komplexa medicinska behov än tidigare. Det kräver både utbildning av personal och ökad samverkan med regionen, i linje med utredningen *Stärkt medicinsk kompetens i hälso- och sjukvård* (SOU 2024:72) som föreslår åtgärder för att säkra tillgången till läkare i kommunal hälso- och sjukvård.

Under planperioden är det prioriterat att:

- utveckla långsiktiga lösningar för äldre med komplexa och omfattande behov,
- genomföra kompetenshöjande insatser för att möta äldres komplexa och omfattande vård- och omsorgsbehov,
- använda digitala vårdlösningar, teknikstöd och välfärdsteknik som stöd för kvalitet och effektiva arbetssätt,
- utveckla samverkan med fastighetsägare och lösningar gällande boendefrågor för äldre som bor i fastigheter utan hiss.

3.4 Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Omvärldsfaktorer

Personer med funktionsnedsättning är en av flera grupper som berörs av den nya socialtjänstlagen. I fokus är ett uppsökande arbetet och att utveckla arbetssätt kring tidiga och icke behovsbedömda insatser. Det kan på sikt förväntas leda till en mer effektiv resursanvändning och ett minskat behov av mer omfattande insatser.

Enligt stadens socialtjänstrapport för 2024 har det totala antalet personer som har insatser via lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och socialtjänstlagen (SoL) ökat från året innan. Daglig verksamhet och bostad med särskild service för vuxna är de insatser som har den största ökningen. I stadsdelsområdet ökade antal personer med insatser enligt LSS från 483 personer 2023 till 497 personer 2024. Personer med insatser enligt SoL ökade från 209 personer 2023 till 210 personer 2024.

Utmaningar och interna frågor

Enligt Folkhälsomyndigheten så rapporterar personer med funktionsnedsättning på gruppnivå sämre livsvillkor, sämre levnadsvanor och sämre hälsa jämfört med den övriga befolkningen. En utmaning i det hälsofrämjande arbetet är att förutsättningarna för att ta del av friskvårdsinsatser varierar beroende på den enskildes funktionsnedsättning, motivation och behov vilket ställer krav på individanpassade lösningar. Arbetssätt behöver därför fortsätta utvecklas för att ge stöd till hälsosammare levnadsvanor samt ge möjlighet till olika fritidsaktiviteter och sociala aktiviteter riktat till målgruppen. Ett komplement är de ökade satsningarna på digitala verktyg för träning och aktiviteter. Vidare behöver arbetssätt stärkas för att säkerställa att målgruppen får stöd i att använda den digitala teknik som idag finns tillgänglig.

Inom funktionshinderområdet råder brist på bostäder med särskild service enligt lag om stöd

och service till vissa funktionshindrade, LSS, vilket kan medföra kostnader för vite då inte insatsen verkställs i tid eller då placering utanför staden måste göras för att verkställa beslutet. Det råder även brist på bostäder med särskild service för personer med särskilda behov och funktionsnedsättningar.

Personer med funktionsnedsättning hamnar ofta i långvarigt utanförskap och har större utmaningar med att komma in på arbetsmarknaden. En brist på tillgängliga och anpassade arbetsmarknadsinsatser förlänger tiden i andra insatser, som sysselsättning, vilket påverkar individens etablering på arbetsmarknaden. Därför är arbetet med stärkt fokus på övergång från sysselsättning till studier eller arbete fortsatt prioriterat.

Kompetensutveckling behövs för att kunna möta individers specifika behov och främja delaktighet och tillgänglighet. Utbildning behövs relaterat till specialiserade arbetssätt och förbättrat bemötande.

Under planperiod är det prioriterat att:

- utforma hälsofrämjande och sociala aktiviteter så att det leder till ett ökat deltagandet hos målgrupperna,
- säkerställa att insatsen bostad med särskild service uppfyller målgruppens behov,
- förbättra kompetensutvecklingen utifrån målgruppens behov, exempelvis utifrån ett ökat antal äldre med funktionsnedsättning,
- utveckla digitala hjälpmedel och arbetssätt som stärker den enskildes självständighet och digitala delaktighet,
- stärka stödet för att fler personer ska ges möjlighet att komma in på den öppna arbetsmarknaden.

3.5 Individ- och familjeomsorg inkl. socialpsykiatri

Barn och unga

Omvärldsfaktorer

Inkomna orosanmälningar till socialtjänsten visar att barn och ungas livsvilkor fortsatt präglas av ökad psykisk ohälsa, skolfrånvaro och normbrytande beteenden. Detta sker i ett sammanhang präglad av segregation och socioekonomiska skillnader, vilket bidrar till ökade och mer komplexa stödbehov.

Kriminalitet och allvarlig psykosocial problematik hos framför allt äldre barn och unga innebär ett fortsatt behov av placeringar i hem för vård eller boende, HVB, och Statens institutionsstyrelses särskilda ungdomshem, SiS. Bristen på familjehem, särskilt för barn och unga med omfattande stöd- och behandlingsbehov, ökar behovet av konsulentstödda jour- och familjehem samt institutionsplaceringar. Så kallade sammanbrott i familjehemsvård är kostnadsdrivande och ogynnsamt för det barn eller den ungdom som drabbas av det. Uppföljningar visar även att placerade barns skolresultat är låga, särskilt vid institutionsplaceringar, vilket medför ökade behov av skolsamordning, eftervård och förlängda insatser. Förändringar i lagstiftning och nationella strategier inom det brottsförebyggande området ställer ökade krav på ett tydligt, relationsskapande och

tillitsskapande arbete. Den nya sekretesslagstiftning som trädde i kraft den 1 december 2025 förändrade samtidigt förutsättningarna för informationsutbyte i det brottsförebyggande arbetet.

Fler myndigheter och andra yrkesverksamma har enligt den nya socialtjänstlagen skyldighet att göra orosanmälan vilket kan leda till ett ökat inflöde av ärenden som behöver hanteras skyndsamt och rättssäkert. Tidiga, samordnade och lättillgängliga insatser i samverkan mellan socialtjänst, skola, fritid och civilsamhälle behöver vidareutvecklas för att minska behovet av mer ingripande och kostsamma insatser i ett senare skede.

Omställningsarbetet utifrån nya socialtjänstlagen med fokus på tillgänglighet, förebyggande arbete, barns och ungas delaktighet samt kunskapsbaserade insatser pågår och innebär omfattande förändringar och kräver betydande resurser för att genomföras med bibehållen rättssäkerhet och kvalitet. Samtidigt tillkommer flera nya lagar och reformer som är svåra att överblicka och i vissa delar kan upplevas stå i spänningsförhållande till socialtjänstlagens intentioner.

Utmaningar och interna frågor

Förvaltningen ser fortsatt behov av att stärka samverkan med regionala aktörer, särskilt barn- och ungdomspsykiatri, kring barn och unga med omfattande och sammansatt problematik. Detta gäller barn och ungdomar med psykiatriska diagnoser och allvarliga former av normbrytande, självskadande eller utagerande beteenden där insatser från flera huvudmän behöver samordnas.

Deltagande i nationell uppföljning av socialtjänstens omställning, NUSO, har visat behov av stärkt motivationsarbete samt mer systematisk dokumentation av risk- och skyddsfaktorer i linje med kunskapsbaserade arbetssätt som RBM, risk, behov och mottaglighet. Därtill finns behov av att stärka tilliten till socialtjänsten genom tydligare och mer samordnade kommunikations- och arbetssätt. Digitalisering och automatiserade processer är en central utvecklingsfråga för att effektivisera handläggning, stärka rättssäkerheten och förbättra tillgången till information och kontaktvägar, vilket bidrar till mer likvärdig service inom staden.

Under planperioden är det prioriterat att:

- stärka det förebyggande arbetet och barns och ungas delaktighet,
- fortsätta arbeta för att förebygga kriminalitet eller andra former av normbrytande beteende bland barn och unga genom tidiga och samordnade insatser, samt stärka samverkan med polis, region och förskola/skola,
- utveckla alternativa placeringslösningar, förstärkta familjehemslösningar och eftervård,
- stärka samverkan kring barn och unga med komplex problematik, bland annat genom vårdmodellen FACT ung,
- arbeta tillitsskapande genom tydligare kommunikation och närvaro.

Skadligt bruk och beroende

Omvärldsfaktorer

Regeringens förslag i sin lagrådsremiss den 27 februari 2026 är att en mer enhetlig och sammanhållen vård ska möjliggöras för personer med skadligt bruk och beroende och andra psykiatriska tillstånd. Regeringen föreslår bland annat:

- att regionerna ska organisera vården till personer med skadligt bruk och beroende så att den ges samordnat med annan psykiatrisk vård,
- en skyldighet för regionen att ersätta kommunen i de fall regionen inte fullgör sina skyldigheter avseende den individuella planen,
- att socialnämnden ska underrätta regionen när en enskild tas emot i hem för vård eller boende så att regionen blir uppmärksam på behovet av att en individuell plan tas fram,
- en ny lag om en samordnad vård- och stödverksamhet,
- att uttrycket missbruk ersätts av uttrycken bruk alternativt skadligt bruk och beroende,
- att lagändringarna och den nya lagen träder i kraft den 1 juli 2027.

Utmaningar och interna frågor

Förvaltningen ser att fler personer med skadligt bruk och beroende, ofta i kombination med psykisk ohälsa, har behov av omfattande insatser. De komplexa behoven ställer ökade krav på samordnade och långsiktiga insatser mellan socialtjänst och regionen. För målgruppen innebär det ofta behov av samtidiga insatser och tät uppföljning, vilket förutsätter tydlig samordning, gemensam planering och uthållighet i insatserna. En fortsatt utmaning är att skapa förutsättningar för stabilitet genom ändamålsenliga boendelösningar och sysselsättning för målgruppen.

Förvaltningen behöver tillsammans med andra stadsdelsförvaltningar, under samordning av socialförvaltningen, nogsamt följa utvecklingen utifrån lagrådsremissen och vad den innebär för det kommunala ansvaret inom verksamhetsområdet.

Under planperioden är det prioriterat att:

- utveckla samordningen med regionen utifrån ny lagstiftning,
- utreda eventuellt behov av lågtröskelsysselsättningar för att möjliggöra tidiga och förebyggande insatser,
- öka tillgången till stabila och ändamålsenliga boendelösningar genom stärkt samverkan, tydligare övergångsplanering och bättre nyttjande av befintliga boenderesurser,
- utveckla arbetssätt som stärker mottaglighet och kontinuitet i stödinsatser.

Hemlöshet

Omvärldsfaktorer

Hemlösheten har i staden i stort och i stadsdelsområdet minskat de senaste åren. 2024 var sex procent av stadsdelsområdets invånare hemlösa, åtta procent av kvinnorna och fem procent av männen.

I staden ökade andelen verkställda vräkningar med drygt 13 procentenheter mellan 2024 till 2025. Av 254 verkställda vräkningar 2025 berörde 18 vräkningar barn.

Kronofogdemyndigheten menar i sin analys 2025 om överskuldsättning att det finns ett mycket starkt samband mellan överskuldsättning och de socioekonomiska förhållanden som personen har. I socioekonomiskt svaga områden är andelen överskuldssatta högre. Att en person får problem med sin ekonomi beror oftast på flera olika saker, inte på en enskild händelse. Risken är större för den som lever med små ekonomiska marginaler när livssituationen förändras. Riskfaktorer är exempelvis arbetslöshet, skilsmässa, att partner avlider och att handla på kredit medan skyddsfaktorer är arbete, hälsa, socialt nätverk och inställningen till pengar. Att inte kunna betala sin hyra är den främsta orsaken till vräkning enligt Kronofogden. Antalet personer i staden som har skulder hos Kronofogden har ökat mellan 2023-2025. Utvecklingen visar behovet av tidiga och förebyggande insatser.

Utmaningar och interna frågor

Förvaltningen strävar efter att möjliggöra långsiktiga boendelösningar och ser ett fortsatt behov av att använda stadens centraliserade insatser som Bostad Först, SHIS-lägenheter, lågtröskelboenden samt försöks- och träningslägenheter. Ett prioriterat område är att förebygga hemlöshet genom tidiga och samordnade insatser, med särskilt fokus på barnfamiljer och äldre.

En utmaning är en växande grupp äldre hemlösa och personer med beroendeproblematik, psykisk ohälsa och annan samsjuklighet. Dessa grupper har ofta behov av omfattande stöd för att kunna upprätthålla ett långsiktigt och tryggt boende.

En ökad skuldsättning och ekonomisk utsatthet kan påverka risken för hemlöshet och otrygga boendeförhållanden. Ett förstärkt och mer tillgängligt stöd inom budget- och skuldrådgivning samt bostadsvägledning är därför viktigt i det förebyggande arbetet.

För att säkerställa långsiktiga lösningar behöver arbetssätten utvecklas genom stärkt samordning och ökad tillgänglighet. Där digitala lösningar kan bidra till att fler nås med information, rådgivning och stöd i ett tidigt skede.

Under planperiod är det prioriterat att:

- stärka det vräkningsförebyggande arbetet genom tidiga och samordnade insatser med särskilt fokus på barnfamiljer och äldre,
- säkerställa tillgång till långsiktiga och trygga boendelösningar för personer med komplex problematik, inklusive samsjuklighet,
- öka tillgängligheten till budget- och skuldrådgivning samt bostadsvägledning för att motverka skuldsättning och förebygga vräkningar,
- säkerställa att personer i risk för hemlöshet nås tidigt genom samordnade insatser och lättillgängliga kontaktvägar, exempelvis digitala lösningar och flexibla öppettider,
- möta efterfrågan av mer högkvalitativa akutboenden och tidigt verka för mer långsiktiga bostadslösningar.

Våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck

Omvärldsfaktorer

Sedan den 1 april 2024 är skyddat boende en placeringsform inom socialtjänsten med

tillstånds- och kvalitetskrav. Reformen innebär att placeringar ska ske i verksamheter med tillstånd från Inspektionen för vård och omsorg, IVO, och att medföljande barns behov ska bedömas och följas upp individuellt. För förvaltningen medför detta ökade krav på rättssäker handläggning, uppföljning av placeringar samt anpassning av arbetssätt och avtal med utförare. Samtidigt kvarstår en osäkerhet kring finansiering och kapacitet, vilket kan påverka tillgången till lämpliga boendelösningar. Sveriges Kommuner och Regioner, SKR, har uttryckt oro över att reformen är underfinansierad, vilket även påverkar förvaltningens placeringskostnader och administrativa kostnader.

Inflödet av ärenden med skyddsbehov bedöms fortsatt vara på en hög nivå.

Samhällsutvecklingen med ekonomisk utsatthet, osäker arbetsmarknad och ökade boendekostnader påverkar våldsutsatta möjligheter till självständig etablering efter skyddat boende och kan bidra till längre placerings- och stödprocesser. Även minskad tillgång till tolk och ökade säkerhetskrav innebär ytterligare utmaningar för rättssäker handläggning och tillgänglighet.

Den allmänna samhällsutvecklingen, med ökade säkerhetskrav och nya risker för hot och otillåten påverkan, ställer högre krav på skydd för både våldsutsatta och medarbetare.

Utmaningar och interna frågor

Inflödet av ärenden som rör våld i nära relation har ökat, vilket delvis bedöms bero på ökad upptäckt, förbättrade rutiner och ökad samverkan. Ärendena präglas i ökande grad av en våldsutsatthet som ofta är kombinerad med andra sociala och psykosociala faktorer, vilket ställer krav på mer samordnade och långsiktiga insatser.

Den nya socialtjänstlagen och införandet av nya arbetssätt innebär samtidigt en omställning som kräver implementering, kompetensutveckling och anpassning av befintliga strukturer då Relationsvårdscentrum kommer centraliseras till socialförvaltningen.

Arbetet enligt Islandsmodellen har bidragit till att fler våldsutövare nås i ett tidigt skede och till att säkerhetsplanering i ärenden med barn har kunnat genomföras mer systematiskt. Förvaltningen har under senare år utvecklat en fungerande palett av boendeinsatser, vilket har stärkt möjligheterna till övergång från skyddat boende till stadigvarande boende. En hög andel av fullföljda placeringar har lett vidare till långsiktiga boendelösningar. Samtidigt kvarstår utmaningar i att långsiktigt motivera våldsutövare till behandling samt att säkerställa tillgång till hållbara och ekonomiskt realistiska boendelösningar för våldsutsatta efter skyddat boende.

Vidare innebär ökade krav på rättssäkerhet, samverkan och förebyggande arbete mot välfärdsbrott ett behov av fortsatt kompetensutveckling och strukturerade arbetssätt. Sammantaget bedöms både volymer och kostnader inom området kvarstå på en hög nivå under planperioden.

Under planperioden är det prioriterat att:

- stärka det nätverksorienterade arbetssättet genom att i högre grad involvera individens familj, närstående och relevanta professionella aktörer för att möta kraven i den nya lagstiftningen,
- nå och motivera fler våldsutövare till behandling,

- erbjuda stadigvarande och hållbara boendebalternativ för våldsutsatta efter en tid i skyddat boende,
- utveckla samverkan med andra aktörer för att effektivt använda tillgängliga resurser och säkerställa rättssäkra insatser.

Socialpsykiatri

Omvärldsfaktorer

Enligt Folkhälsomyndighetens nationella folkhälsoenkäter har den psykiska ohälsan ökat i samhället. För personer med psykiska besvär var ADHD den vanligaste diagnosen upp till 44 år enligt folkhälsoenkäten. Socialstyrelsens statistik visar samtidigt att andelen barn och unga som diagnostiseras med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, som Attention Deficit Hyperactivity Disorder, ADHD, har ökat under senare år. För att möta utvecklingen är det viktigt att erbjuda tidiga och förebyggande insatser. Det finns även behov av ökad tillgång till psykosociala stödinsatser och sysselsättningsprogram.

Regeringens förslag i sin lagrådsremiss den 27 februari 2026 är att en mer enhetlig och sammanhållen vård ska möjliggöras för personer med skadligt bruk och beroende och andra psykiatriska tillstånd. Inriktningen förstärks av den nya socialtjänstlagen där det finns ett ökat fokus på förebyggande, mer tillgängliga och samordnade insatser.

Utmaningar och interna frågor

Antalet unga med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar ökar, vilket kan leda till ett ökat behov av insatser inom socialpsykiatri. Med en yngre målgrupp kan också verksamheter behöva utvecklas för att möta nya behov. Socialtjänstrapporten för 2024 visar dessutom att de behovsbedömda insatserna inom socialpsykiatri har ökat, särskilt boendestöd. Det tyder på att fler personer har behov av långvarigt stödbehov i vardagen. Parallellt ökar andelen äldre inom målgruppen, som kan förväntas leda till ändrade stödbehov och insatser.

En utmaning för etablering på arbetsmarknaden är tillgången till arbetsmarknadsinsatser med särskild inriktning mot målgruppen, som till exempel Individual placement and support (IPS), är begränsad. Det innebär att övergången till arbete och studier ofta fördröjs, vilket bidrar till att personer kvarstår i långvariga stödinsatser.

Kvarboendepincipen för målgruppen innebär en ökad andel inom socialpsykiatrins boenden som blir äldre. Det skapar ändrade stödbehov, men även en minskad rörlighet i boendebeståndet. När platser saknas behöver tillfälliga och ofta dyrare lösningar användas, exempelvis placeringar utanför avtal eller i Hem för vård eller boende, HVB.

Under planperiod är det prioriterat att

- utveckla mer samordnade arbetssätt för att målgruppen lättare ska få stöd inom samtliga livsområden,
- utveckla digitala hjälpmedel och arbetssätt som stärker målgruppens självständighet och digitala delaktighet,
- stärka stödet för att fler personer med psykisk ohälsa, neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och samsjuklighet ges möjlighet att komma in på den öppna

arbetsmarknaden,

- planera och anpassa boendeformer samt stödinsatser utifrån en växande andel äldre med mer omfattande omsorgsbehov,
- stärka arbetssätt för att nå ökad rörlighet inom olika boendelösningar för att minska behovet av tillfälliga och kostnadsdrivande lösningar.

3.6 Stadsmiljöverksamhet

Omvärldsfaktorer

Den pågående klimatförändringen innebär att stadsmiljön behöver anpassas för att minska effekterna till följd av värmeböljor och översvämningar. Under planperioden kommer arbetet för att anpassa stadsmiljön att bedrivas fortlöpande med ett eller ett par projekt i taget. Det saknas för närvarande en analys kring om denna åtgärdsakt är tillräcklig på lång sikt. Bedömning om åtgärdsakten är tillräcklig planeras att analyseras i samband med att en långsiktig investeringsplanering kommer på plats.

Från och med den 1 januari 2027 gäller obligatorisk fastighetsnära insamling (FNI). Som följd har det inkommit och kommer att inkomma önskemål om att upprätta fastighetsnära insamling på parkmark. Idag saknas en stadsövergripande samordning kring hanteringen av FNI. Frågor som behöver samordnas är exempelvis vilken förvaltning eller bolag som fastighetsägare ska vända sig till, vilken förvaltning som avgör var det går att anlägga FNI, samt hur upplåtelse och bygglov ska hanteras och i vilken ordning.

Utmaningar och interna frågor

Det har och kommer troligen även fortsättningsvis påträffas markföreningar på stadens parkmark. Exempelvis har markföreningar vid parken Starbo påträffats där utredningar visar att saneringen kan komma att bli kostsam. Hanteringen av påträffade markföreningar behöver stärkas och samordnas.

Genom Stockholms stads översiktsplan respektive parkplan för Hässelby-Vällingby har stadsdelsförvaltningen ett uppdrag att anlägga strandpromenad längs med Mälaren. Genomförande av en strandpromenad längs med Mälaren i Västerort har pågått under lång tid. Inom stadsdelsområdet Hässelby-Vällingby återstår sex delsträckor för att få till en sammanhållen strandpromenad längs med hela stadsdelsområdet. Vid några delsträckor finns det en privatägd kvarvarande fastighet, vilket avsevärt försvårar genomförandet av uppdraget. Stadsdelsförvaltningen önskar stöd av exploateringskontoret i etablerandet av en strandpromenad inom stadsdelsområdet. Medel behöver allokeras.

Under planperioden kommer det huvudsakliga fokuset inom stadsmiljöverksamheten att vara övergången till parkskötsel i egen regi, i likhet med flera andra stadsdelsförvaltningar. Utmaningarna består dels i att samordna de många frågor som kräver behandling i samband med övergången och dels att driva vidare de frågor som kräver ytterligare utredning efter övergången, exempelvis digitaliserade kartsystem, schemaläggningssystem, entreprenadupphandlingar och beredskapsfrågor.

Det verksamhetssystem som finns idag för att hantera och åtgärda felanmälningar är inte

anpassat för att bedriva verksamhet i egen regi. Det behövs en drivande part för att utreda, utveckla samt genomföra upphandling av digitala system så att parkskötsel i egen regi stöds samt att kopplingar till andra verksamhetssystem, såsom Artvise och dpMap stöds.

Investeringar i arbetsfordon, verktyg och maskiner måste göras inför övertagandet av parkskötseln. Förvaltningen ser en farhåga med att de investeringsmedel som avsatts av staden för maskiner och inventarier, då parkdriften ska övergå till egen regi, inte kommer att räcka då det är flera nämnder som övergår till egen regi samtidigt. Förvaltningen ser även behovet av ökade investeringsmedel på längre sikt.

Förvaltningen ser ett behov av ett samlat verksamhetsstöd för övergripande frågor både vid övergången men även när parkdrift i egen regi har etablerats. Trafikkontoret har idag ett tydligt samordnande ansvar kopplat till stadsmiljö i enlighet med reglementet, ett önskemål är att bredda det ansvaret, så att det även inkluderar samordning av parkdrift i egen regi.

Stadsdelsområdets parkplan färdigställdes under 2015 med en planeringshorisont på tio år. Det är således dags för en uppdatering av parkplanen. Finansiering av parkplanen föreslås hanteras i samband med ordinarie budgetprocess i syfte att skapa bra förutsättningar för projektgenomföranden.

Under planperioden är det prioriterat att:

- Övergå till parkskötsel i egen regi - fossilbränslefri
- säkerställa lokaler och kommunaltekniska ytor,
- revidera parkplanen,
- anpassa stadsmiljön till extremväder genom att förebygga värmeböljor och översvämningar
- bidra till ökad samordning med trafikkontoret och mellan stadsmiljöverksamheterna i staden.
- arbeta vidare med sanering av markföroreningarna inom Starboparken.

3.7 Ekonomiskt bistånd

Omvärldsfaktorer

Utvecklingen inom ekonomiskt bistånd påverkas i hög grad av konjunkturläge, läget på arbetsmarknaden och hushållens ekonomiska förutsättningar. Försvagade ekonomiska marginaler till följd av inflation, ökade boendekostnader och höjda levnadskostnader har bidragit till ett ökat inflöde till ekonomiskt bistånd och längre biståndstider.

Arbetsmarknadens återhämtning har varit trög, särskilt för grupper som står långt från arbete, vilket kommer påverka möjligheten till självförsörjning under planperiodens första år.

Socialstyrelsens kunskapsstöd och nationella analyser visar att långvarigt ekonomiskt bistånd i allt högre grad sammanfaller med psykisk ohälsa, beroendeproblematik, språksvårigheter och funktionsnedsättning. Denna bild överensstämmer med den lokala behovsbilden där målgruppen i ökande grad har behov utöver ekonomiskt bistånd som kräver samtidiga, samordnade och långsiktiga insatser.

För barn i familjer med ekonomiskt bistånd ökar risken för ojämlika uppväxtvillkor vilket

förstärker behovet av tidiga, strukturerade och effektiva arbetssätt. Omställningen mot en mer förebyggande och tillgänglig socialtjänst i linje med nya socialtjänstlagen ställer ökade krav på samverkan, systematisk uppföljning och kunskapsbaserade arbetssätt samtidigt som ett stort antal ärenden och krav på rättssäker handläggning behöver hanteras inom givna ekonomiska ramar. Tidiga, lättillgängliga och kunskapsbaserade insatser bedöms vara avgörande för att möta de ökande och mer komplexa behoven samt för att minska risken för att individer och familjer utvecklar ett långvarigt biståndsberoende.

Från juli 2026 införs ett aktivitetskrav vid ekonomiskt bistånd vilket innebär ett utökat kommunalt ansvar för att tillhandahålla aktiviteter samt krav på individers deltagande. Reformen förväntas påverka handlägningsprocesser, insatsutbud och resursbehov under planperioden.

Utvecklingen avseende ekonomiskt bistånd innebär även ökade krav på digital tillgänglighet och effektiva digitala arbetssätt, både för att stärka invånarnas möjlighet att ta del av stöd i ett tidigt skede och för att öka effektiviteten i handläggning och uppföljning i enlighet med intentionerna i den nya socialtjänstlagen.

Utmaningar och interna frågor

Stadsdelsområdet har fortsatt en hög andel hushåll med bistånd, inklusive en betydande andel hushåll med långvarigt bistånd. Utvecklingen visar att fler hushåll blir kvar längre i biståndssystemet och att flera faktorer påverkar möjligheten till självförsörjning.

Invånare med ekonomiskt bistånd har i ökande grad behov av flera samtidiga insatser inom arbetsmarknad, hälsa och boende, vilket kräver samordnade insatser med jobbtorg och andra berörda aktörer. Samverkan utgör en del av det ordinarie arbetet, men den ökande andelen ärenden där flera insatser behöver pågå samtidigt, ställer högre krav på gemensam planering, samsyn och kontinuitet. Barnfamiljer är en särskilt prioriterad målgrupp. Ökningen av barn i hushåll med ekonomiskt bistånd förstärker behovet av tidiga och träffsäkra insatser för att minska biståndstider och motverka ojämlika uppväxtvillkor.

Samtidigt innebär utvecklingen inom ekonomiskt bistånd att behovet av tidiga, samordnade och kunskapsbaserade insatser ökar i syfte att bryta negativa utvecklingsmönster i ett tidigt skede och därmed minska behovet av mer kostsamma och ingripande insatser längre fram.

Under planperioden är det prioriterat att:

- i samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen starta upp nya arbetssätt kopplat till ny lagstiftning om aktivitetskrav som träder i kraft under 2026,
- utveckla individanpassade planeringar och arbetsförberedande insatser som stärker arbetsförmåga, språkutveckling och arbetslivserfarenhet i syfte att fler ska nå arbete eller studier,
- prioritera tidiga, samordnade och kompensatoriska insatser i barnfamiljer med ekonomiskt bistånd för att minska risk för ojämlika uppväxtvillkor, samt säkerställa att barns behov uppmärksammas och att barn som anhöriga erbjuds stöd genom strukturerade BRA-samtal (Barns rätt som anhöriga).

3.8 Arbetsmarknadsåtgärder

Omvärldsfaktorer

Arbetsförmedlingens arbetsmarknadsåtgärder påverkas av faktorer som konjunktur- och arbetsmarknadsläge, långtidsarbetslöshet och kompetensmatchning. En period av lågkonjunktur, hög långtidsarbetslöshet och ett mer osäkert omvärldsläge bedöms fortsatt påverka möjligheten till etablering på arbetsmarknaden, särskilt för personer som står långt från ett arbete eller studier. Samtidigt präglas arbetsmarknaden av strukturella förändringar och ökade kompetenskrav, vilket försvårar etablering för personer med kort eller ingen utbildning, begränsade språkkunskaper eller andra hinder. Det innebär att behovet av kommunala arbetsmarknadsinsatser som kombinerar arbetsförberedande stöd, praktik, rehabilitering och samverkan med andra aktörer fortsatt kommer vara stort under planperioden

Socialstyrelsens analyser och kunskapsstöd visar att långvarig arbetslöshet ofta sammanfaller med psykisk ohälsa, beroendeproblematik, språksvårigheter och funktionsnedsättning, där kombinationen av dessa faktorer kan begränsa möjligheterna att delta i ordinarie arbetsmarknadsinsatser. Nationellt pekas behovet av samordnade, individanpassade och stegvisa insatser ut som avgörande för att motverka långvarigt utanförskap och beroende av ekonomiskt bistånd. Utvecklingen innebär att kommunala arbetsmarknadsinsatser behöver utformas med låg tröskel och möjlighet att kombineras med andra stödinsatser.

Utmaningar och interna frågor

Målgruppen långtidsarbetslösa består i ökande grad av personer vars livssituation präglas av flera komplicerande faktorer som försvårar vägen till egen försörjning. Arbetslöshet förekommer ofta i kombination med psykisk ohälsa, språksvårigheter, funktionsnedsättning, låg utbildningsnivå samt skadligt bruk och beroende. Målgruppen skiljer sig därmed i hög grad från den grupp som många befintliga arbetsmarknads- och sysselsättningsinsatser är utformade för, vilket begränsar möjligheten till progression mot arbete eller studier.

En central utmaning är att nuvarande arbetsmarknadsinsatser ofta förutsätter en arbetsförmåga som många i målgruppen ännu inte har. Det finns behov av lågtröskelinsatser som är arbetsförberedande och rehabiliterande kan fungera som ett mellansteg mellan ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsinsatser. Idag finns begränsade möjligheter att kombinera beroendebehandling och eftervård med arbetsmarknadsinsatser vilket bedöms bidra till återfall och förlängda processer inom både arbetsmarknadsinsatser och ekonomiskt bistånd. Behovet av lokala, arbetsmarknadsnära och kombinerbara insatser bedöms därför öka under planperioden.

Under planperiod är det prioriterat att:

- utveckla lågtröskel- och arbetsförberedande insatser som fungerar som ett mellansteg mellan ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsinsatser, för att möjliggöra stegvis progression mot arbete eller studier för personer med flera samtidiga hinder för egen försörjning eventuellt i samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen i enlighet med kommande aktivitetskrav vid ekonomiskt bistånd,

- möjliggöra insatser som kan kombineras med behandling, rehabilitering och språkutveckling genom stärkt samordning mellan arbetsmarknadsverksamhet, ekonomiskt bistånd och regionen,
- säkerställa tillräcklig omfattning och kvalitet i arbetsmarknadsnära insatser som offentligt skyddat arbete, praktik och Stockholmsjobb inklusive handledarstöd och arbetsledning för personer med nedsatt arbetsförmåga,
- förstärka arbetet med systematisk uppföljning av progression och resultat för att prioritera insatser som ger varaktig etablering i arbete eller studier.

3.9 Övrigt

Trygghet och säkerhet

Det är en stor utmaning att öka den upplevda tryggheten i stadsdelsområdet och särskilt hos de grupper som upplever störst otrygghet som kvinnor/flickor och personer med funktionsnedsättning. Förvaltningen samverkar med näringsidkare, fackförvaltningar, polisen och civilsamhället utifrån samverkansområdena i den lokala samverkansöverenskommelsen med polisen, vilket kommer fortsätta under planperioden. I samverkan med polisen fortsätter det riktade arbetet mot de öppna drogsценerna i Hässelby gård och Vällingby. I Vällingby kommer arbetet med platssamverkan att startas upp under året. Arbetet startar med en gedigen kartläggning och orsaksanalys. Utifrån den tas sedan åtgärder fram.

Det är även en stor utmaning är att få hela organisationen att strategiskt och systematiskt förebygga och förhindra välfärdsbrott. Under planperioden är det prioriterat att fortsätta med kompetenshöjande insatser och skapa systematiska kontroller som leder till upptäckter och åtgärder. Under 2026 anställs en medarbetare som ska stötta förvaltningens medarbetare att aktivt motverka välfärdsbrott.

För att öka förtroendet för förvaltningen fortsätter arbetet med att bemöta desinformation med rätt information. Invånarna ska vara väl informerade om förvaltningens arbete och vad som händer i stadsdelsområdet.

Med anledning av det oroliga världsläget kommer förvaltningen under planperioden fortsätta utveckla arbetet med att höja den civila beredskapen både inom förvaltningen och dess verksamheter men även för stadsdelsområdets invånare. Alla behöver vara beredd på att allvarliga samhällsstörningar kan uppstå. Vid en allvarlig störning behöver var och en ha förmågan att klara sig själv under minst en vecka.

Invånarna ska känna till de trygghetpunkter som finns i stadsdelsområdet och säkerställa antalet trygghetpunkter per antalet invånare i enlighet med stadens riktlinjer.

4 Sammanfattande ekonomisk analys

Enligt SKR är Svensk ekonomi på väg ur lågkonjunkten. Sysselsättningen ökar och den strukturell arbetslöshet sjunker. Omvärldsläget fortsätter att vara osäkert under de kommande åren med konflikter på flera håll i världen som påverkas av bland annat olje- och energi priser om konflikterna blir långvariga. Vilket kan bidra till högre kostnader för transport, energi och varor som i sin tur påverkar hushållens ekonomi och den kommunal verksamheten. Det

osäkra läget medför också att arbete med beredskap blir mer centralt och tar mer resurser i anspråk samtidigt som ingen resursfördelning används för att finansiera beredskapsarbetet som sker i alla verksamheter.

AI och digitalisering ger möjligheter till effektivare verksamheter men kommer kräva investeringar och kompetensutveckling för att kunna hanteras, vilket kan ge ökade ekonomiska påfrestningar på stadsdelen till en början.

Nya socialtjänstlagen innebär ökade krav på insatser och uppföljning vilket till en början kommer påverka resurser och planering.

Minskat barnantal påverkar förskolorna som behöver se över lokal och personalkostnader samtidigt som omvänt läge råder inom äldreomsorg där antalet äldre blir fler med behov av någon form av äldreomsorgs insats.

Den nya chefsstrukturen har gett fler chefer med budget ansvar vilket i sin tur innebär att fler har behov av kunskaper inom ekonomiområdet. En central ekonomiutbildning för chefer inom valda områden skulle vara önskvärt för att stärka dessa och ge dem ökade kunskaper inom området ekonomi.

4.1 Drift

Nämndens budget uppgår till netto 2 459,6 mnkr för år 2026 och beräknas öka med 1,5 procentenheter under planperiodens första år för att därefter minska.

Kostnader för löner uppgår till 41 procent, köp av verksamhet 38 procent, lokalkostnader 7 procent och övrigt bestående av it, livsmedel, förbrukningsmaterial med mera till drygt 14 procent av kostnaderna. I förvaltningen arbetar cirka 1700 tillsvidareanställda medarbetare.

Personalförsäkringspålägget har sänkts från 41 procent 2025 till 40 procent 2026 vilket gett en positiv ekonomisk effekt. Kostnader för lönerrevision om denna ligger på cirka 3 procent innebär en ökning med cirka 25 mnkr per år.

Omslutningsförändringar

Omslutningsförändringar beräknas uppgå till cirka 225-250 mnkr exkluderat köp och försäljning mellan nämnder.

Anslag (mnkr)	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Kostnader(+)	2 525,20	2 562,90	2 589,60	2 589,60
Drift och underhåll	2 501,40	2 539,10	2 565,80	2 565,80
Avskrivningar	19	19	19	19
Internräntor	4,8	4,8	4,8	4,8
Intäkter(-)	-65,6	-65,6	-65,6	-65,6
Stadsdelsnämnd netto	2 459,60	2 497,30	2 524,00	2 524,00
Förändring		37,7	26,7	0,0

Analys av prestationsförändringar

Förvaltningen prognostiserar ökade kostnader om totalt 13,4 mnkr avseende den del av budgeten som är prestationsbaserad.

För prestationsförändringar inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning prognostiseras en ökning om 35,6 mnkr under planperioden. Inom förskola prognostiseras en minskning av prestationerna avseende år 2026 till cirka 26 mnkr och för planperioden ytterligare 22,2 mnkr.

Förskola

Antalet barn under planperioden fortsätter att minska i större omfattning än vad tidigare statistik visat. Detta innebär ett fortsatt arbete med anpassningar av lokaler men även kring bemanning för att matcha det minskade barnantalet. Under perioden kommer tre till fyra förskolor att avvecklas vilket kommer medföra kostnader i samband med nedläggning och omställning av dessa. Utöver detta krävs en viss överkapacitet då förskolan måste kunna ta emot barn från enskilt drivna förskolor som kan behöva läggas ned i och med vikande barnantal.

Fettavskiljare i kök saknas på ett tiotal förskolor och under planperioden kommer flera förskolor behöva installera det vilket kommer att påverka lokalkostnaderna då installationer gjorts.

Trots ett minskande barnantal, kvarstår, och i vissa fall ökar, behoven av stöd i barns utveckling och lärande. Andelen barn med behov av extraordinärt stöd på grund av funktionsnedsättning har inte minskat med det minskande barnantalet i förskolorna. Utöver det finns behov av riktade insatser till barn för deras utveckling. Det finns således ett stort behov av att den socioekonomiska tilldelningen inte minskar i samma takt som antalet barn minskar.

Barn, kultur och fritid

Flera av parklekshusen är i behov av upprustning och under planperioden planeras för ny byggnad avseende Ådalens parklek, plan färdigställd kvartal 3 år 2027. Detta kommer innebära ökad kostnad för hyror i samband med färdigställandet av lokalen vilket kommer påverka kostnaderna under planperioden.

Satsningar på lovverksamheter har visat goda resultat men dessa kostnadsfria aktiviteter under skollov innebär ökade kostnader för förvaltningen.

Äldreomsorg

Antalet äldre i stadsdelsområdet prognostiseras öka under planperioden och generera kostnadsökningar för både vård och omsorgs boende och hemtjänst. Därtill har fler yngre äldre i ålder 65-79 år insatser i Hässelby Vällingby än i staden i stort. Bland annat syns en ökning inom demensdiagnoser och invånare med komplexa behov där historik av missbruk och hemlöshet kräver resurser och kunskap för att kunna hantera målgruppen. Den yngre äldre målgruppen genererar samtidigt inte lika mycket i samband med budget fördelningen men kan ha stora behov av insatser.

Hemtjänsten i egen regi har idag utmaningar med att få en budget i balans. Nuvarande ersättningsmodell innebär att utföraren ges ersättning per utförd timme hos kund vilket gör det svårt för en hemtjänstutförare att få ekonomisk bärighet att täcka kostnad för direkt lön men också indirekta kostnader för personal, lokal, bilar med mera. Geografiska skillnader påverkar också där avståndet mellan kunder kan medföra att tiden som personal måste lägga på transport blir högre just på grund av avståndet mellan kunderna. Kunder med komplexa behov innebär även en utmaning för personalen inom hemtjänsten.

En översyn av den nuvarande ersättningsmodell är önskvärd för att få en mer optimal modell som tar hänsyn till demografi och behov hos de äldre utan att bli mer kostnadsdrivande.

Då fler blir äldre behöver digitala satsningar göras, vilket till en början kan leda till ökade kostnader för dessa investeringar men som på sikt kan ge långsiktiga kostnadseffektiviseringar och förbättrad vårdkvalitet.

Kompetensförsörjningen och lagstadgat språkkrav inom äldreomsorgen kräver språk- och utbildningssatsningar som medför ökade kostnader för att kunna genomföra.

Omsorg om personer med funktionsnedsättning

Brist på bostäder med särskild service enligt LSS kan medföra högre kostnader för förvaltningen. Avsaknaden av bostäder kan leda till att beslut inte kan verkställas i tid vilket innebär en risk för sanktionsavgifter.

Kostnaden för turbundna resor fortsätter att utgöra en stor andel av det fasta anslaget och har legat runt 23-24 procent av anslaget sedan prismodellen justerades. Då det är fler verkställda beslut inom daglig verksamhet kan kostnaderna för insatserna komma att öka. Cirka 40 procent av de som beviljas daglig verksamhet beviljas även turbundna resor.

Individ och familjeomsorg

Barn och ungdom

Behov av placeringar inom SIS och HVB förväntas att öka under planperioden. Brist på familjehem kan innebära ökade kostnader för konsulentstödda familjehem samt institutionsplaceringar då flera barn och unga har omfattande stöd-och behandlingsbehov.

Nya socialtjänstlagen som innebär ett stort omställningsarbete kommer till en början att kräva mer resurser bland annat för personal vilket kan initialt bli kostnadsdrivande för att på sikt få önskad effekt.

Nyanlända

Förvaltningen har sedan slutet 2024 erhållit generalschablon för ukrainare som har folkbokfört sig i stadsdelsområdet. Generalschablon erhålls under en två års period för en individ och bedöms att minska rejält från 2027.

Stadsmiljö

Övergången till parkskötsel i egen regi har påbörjats och kommer initialt att medföra ökade drift - och personalkostnader under 2027 på grund av att entreprenörens skötsel och uppbyggnad av parkskötsel i egen regi behöver ske parallellt.

Upptäckten av mark föroreningar i Starboparken kommer innebära omfattande saneringsåtgärder för att återställa markens funktion. Vilket kommer innebära betydande kostnader i samband med saneringen. Förvaltningen ser ett behov av en stadsövergripande planering för att kunna hantera dessa kostnader på ett konstruktivt sätt då det sannolikt kommer upptäckas fler platser där sanering kan komma att behöva göras under planperioden.

Arbetsmarknad

En fortsatt svag arbetsmarknad innebär att personer som står långt ifrån arbetsmarknaden får ytterligare svårt att ta sig in på denna. Satsningar behöver därför fortsätta för platser till skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare, OSA, och stockholmsjobb för att stärka målgruppens möjligheter till självförsörjning.

Ferie arbete behöver utvecklas och kvalitetssäkras för ett likvärdig arbetsmarknadsinsats.

Ekonomiskt bistånd

Andelen långtidsarbetslösa av de öppet arbetslösa i stadsdelområdet var i februari 2026 29,6 procent i jämförelse med 23,7 procent för staden i stort. Antalet hushåll med behov av ekonomiskt bistånd har inte mattats av utan ligger kvar på en hög nivå och konjunkturläget med en svagare arbetsmarknad medför att fler personer behöver söka ekonomiskt bistånd. Konsekvens blir också att de personer som står långt från arbetsmarknad får ytterligare svårare att hitta arbete och blir därmed längre kvar inom ekonomiskt bistånd och kostnaderna kan komma att öka för denna målgrupp.

Från juli 2026 införs ett aktivitets krav som innebär ett utökat kommunalt ansvar att tillhandahålla aktiviteter samt krav på deltagande. Detta kommer att påverka handlägningsprocesser och kräva resurser för genomförandet.

4.2 Investeringar

Projekt mnkr	Budget 2026	2027	2028	2029
Parkinvesteringar	7,5			
Reinvesteringar				
Investeringar med nycklade medel	14,1	14,1	14,1	14,1
Klimatinvesteringar				
Summa investeringar i stadsmiljö	21,6	14,1	14,1	14,1
Maskiner och inventarier	4,7	4,7	4,7	4,7
Totalt	26,3	18,8	18,8	18,8

Nämndens investeringsbudget innefattar maskiner och inventarier 4,7 mnkr samt investeringsmedel inom stadsmiljö om 21,6 mnkr.

Inför arbetet med underlag för budget ansöker förvaltningen om parkinvesteringsmedel för olika projekt i samråd med trafikkontorets stadsmiljögrupp. Prioriteringar har gjorts med den lokala parkplanen som underlag. Under perioden 2027-2029 ligger i plan investeringsprojekt enligt nedan.

Ådalen lekpark 24 mnkr

Leknät i Vällingby 3 mnkr

Ripvidet upprustning 4 mnkr.

Upprustningen av Starbo parken fick avbrytas 2023 då markföroreningar påträffades och arbetet har därefter stått stilla. Plan för Starboparken ligger mot planperiodens slut och är i dagsläget ofinansierat. Budget för projektet tas fram under 2027. Utöver investeringsmedel kommer stora kostnader för saneringsåtgärder att behövas. Hanteringen av markföroreningar som påträffas på stadens parkmark behöver stärkas och samordnas.

Förvaltningen har ansökt om medel för ett antal klimatinvesteringsprojekt. Skyfallsåtgärder i Hässelby gård, åtgärder för att hantera värmeöar i Smedshagen, asfaltering med klimatsmart asfalt samt reinvesteringar i källsorteringskärl.

Övergång till egen regi kommer innebära ökade investeringskostnader i lokaler och maskiner. Förvaltningen ser en risk med att de medel som finns avsatta för detta ändamål inte kommer att vara tillräckliga.

4.3 Verksamhetsprojekt

5 Lokalförsörjningsplan

5.1 Sammanfattning

Lokalförsörjningsplanen för perioden 2027–2034 beskriver hur stadsdelsförvaltningen i Hässelby-Vällingby planerar, anpassar och utvecklar lokalbeståndet utifrån demografiska prognoser, ekonomiska förutsättningar och verksamheternas behov.

Under den första delen av planperioden minskar antalet barn i åldern 1–5 år, vilket medför behov av att successivt reducera förskolekapaciteten. Förvaltningen prognostiserar därför att avveckla motsvarande sju avdelningar de närmaste åren. Anpassningen sker med hänsyn till lokalernas skick, kostnadseffektivitet och strategiska läge. Samtidigt behöver beredskap finnas för framtida behov kopplade till bostadsutveckling, särskilt i Smedshagen samt på längre sikt i Riddersvik. Planeringen präglas därför av flexibilitet och möjlighet till successiv omställning.

Kapacitetsbedömningarna utgår från 15 barn per avdelning för att skapa realistiska planeringsförutsättningar. Från och med 2026 erbjuds garantiplatser enbart i kommunal regi, vilket innebär att viss reservkapacitet behöver säkerställas.

Inom äldreomsorgen konstateras ett befintligt underskott av platser i särskilt boende samtidigt som behovet ökar på sikt. Utvecklingen av fastigheten Skolörten 2, som innefattade tidigare servicehuset Skolörten, är därför av strategisk betydelse för att möta framtida efterfrågan.

För kultur- och fritidsverksamheten innebär planperioden främst anpassningar och kvalitativa förbättringar, bland annat genom planerat utbyte av parkleksbyggnader samt behov av mer ändamålsenliga lokaler för fritidsgårdsverksamhet.

Sammantaget innebär perioden en balansering mellan kortsiktig anpassning och långsiktig beredskap, med fokus på ekonomisk hållbarhet och effektivt nyttjande av stadens lokaler.

5.2 Planeringsförutsättningar

Förskola

Staden tar årligen fram en befolkningsprognos som utgör det viktigaste underlaget för planering av förskolekapacitet på stadsdelsnivå. Baserat på prognosen upprättas även en förskoleframskrivning för perioden 2026–2034, som inkluderar barn med tillfälliga personnummer, interkommunala placeringar och barn som inte bor i samma stadsdel som sin förskola. Framskrivningen fungerar som ett kompletterande planeringsverktyg för förskolelokaler.

Ekonomiska faktorer, som fördröjda bostadsprojekt, ökade byggkostnader och förändringar på bostadsmarknaden, kan påverka både demografi och lokalbehov. Förvaltningen utgår i sin lokalförsörjningsplan från stadens prognoser och lokal kännedom om Hässelby-Vällingbys utveckling. Enhetliga stadsövergripande modeller efterfrågas för att minska tolkningsutrymmet och förbättra planeringssäkerheten.

Flexibilitet i avtal och lokalbestånd

Vissa förskolor kan tillfälligt tas ur drift utan att stängas permanent, exempelvis för att hantera kapacitetsbrist, evakuering eller som buffert för barn hos annan huvudman.

Regiform

Kapaciteten fördelas mellan kommunala och fristående förskolor, vilket innebär att förvaltningen inte har full kontroll över hela kapacitetsdifferensen. Fristående förskolor styrs av tillstånd om maximalt antal barn, medan kommunala alltid beräknas till 18 barn per avdelning.

Bedömning av kapacitet

Kapaciteten beräknas utifrån 18 barn per avdelning, vilket ofta ger en högre bedömd kapacitet än antalet inskrivna barn. Under 2026 och framåt strävar verksamheten efter högst 14,9 barn per avdelning, medan rapporteringen i lokalförsörjningsplanen baseras på 15 barn per avdelning.

Inskrivningsgrad

Förvaltningens inskrivningstal ligger något under Stockholms stadsnitt med 93 % i åldrarna 2–5 år. Ändringar i inskrivningsgrad kan påverka lokalbehovet betydligt, exempelvis genom politiska initiativ.

Prognossäkerhet

Planeringssäkerheten påverkas av faktorer som krig, ekonomi och pandemier. Historiskt har stadens befolkningsprognoser haft en felmarginal på cirka 10 % efter fem år. Förskoleframskrivningen baseras på 2025 års prognos, vilket skapar osäkerhet redan i ingångsvärdet.

Säsongsvariationer

Barnantalet varierar under året, med färre barn i december och fler under vårterminen, ofta i maj. Kapacitetsplaneringen måste ta hänsyn till den högsta belastningen under året.

Det kommunala ansvaret

Kommunen ansvarar för att tillhandahålla förskoleplatser. Fristående kan stänga verksamheter vid lågt underlag, vilket kräver reservkapacitet i kommunal regi. Från 2026 erbjuds garantiplatser endast i kommunala förskolor, och avdelningen kartlägger kontinuerligt antal garantibarn som tas emot.

Äldreomsorg

Behovet av platser på vård- och omsorgsboende förväntas öka från 493 till 694 platser mellan 2025 och 2050, en ökning på cirka 40 %. Inom Stockholms stads valfrihetssystem kan äldre personer välja boende i annan stadsdel, vilket påverkar lokal planering. Ett befintligt underskott på särskilda bostäder för äldre kräver åtgärder, där utvecklingen av fastigheten Skolörten är en viktig resurs. Förvaltningen betonar vikten av att påbörja fastighetsutvecklingen för att säkra planeringsförutsättningarna.

5.3 Hyreskostnadsutveckling

Förvaltningens totala hyreskostnad uppgår till 126,4 mnkr.

Hyreskostnaderna för förskolan väntas minska något under andra halvan av 2026 i samband med avveckling av vissa förskolelokaler. Stadsdelsförvaltningen betalar 66,0 mnkr årligen för pedagogiska lokaler, vilket motsvarar en hyra på 31 265 kr per barn (2 111 inskrivna per 31 januari 2026) i kommunal förskola. Exklusive öppna förskolor och tomställda lokaler blir årshyran per barn 29 941 kr.

För vård- och omsorgsboende (VoB) har förvaltningen 145 lägenheter för 150 brukare, då vissa bor tillsammans. Hyreskostnaden per lägenhet uppgår till 224 tkr, vilket ger en total årlig hyreskostnad på 32,4 mnkr avseende VoB. Summan 38,9 mnkr för särskilda bostäder för äldre, avser hela Koppargården och inkluderar även 29 profilboenden (t.ex. äldrepsykiatri) och ska inte räknas inom VoB. Hyreskostnaden per brukare inom VoB är 216 tkr.

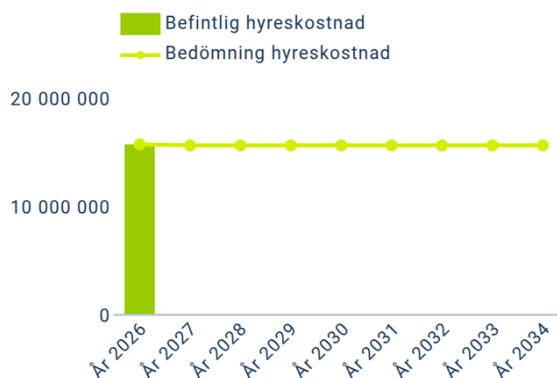
Skolörtens servicehus överlämnades från verksamheten under 2025, och från december 2026 minskar hyreskostnaderna för förvaltningen med 8,5 mnkr årligen när hyreskontraktet löper ut.

Fritidsverksamhetens parkleksbyggnader har hittills haft låga hyresnivåer på grund av underhållsskuld. När Fastighetskontoret renoverar byggnaderna och den nya hyresmodellen tillämpas kommer hyran att öka. Bytet av Ådalens parklekshus, som är genomfört enligt beslut, väntas öka hyreskostnaderna med cirka 750 tkr per år från 2028 och framåt.

Hemtjänstens omorganisation under 2025 har medfört ökat lokalbehov och därmed högre hyreskostnader på sikt. Flytt från tillfälliga till permanenta lokaler under 2026 kan väntas dock innebära viss hyreskostnadslättnad.

Förtätningar i förvaltningshuset på Hässelby Torg 20–22 under föregående år har gjort det möjligt att undvika expansion av administrativa lokaler vid Hässelby Gård. Hyreskostnaden per arbetsplats har minskat och bedöms kunna behållas på nuvarande nivå.

5.3.1 Administrativa lokaler

Bedömning hyreskostnad

15 652 924

Befintlig hyreskostnad

15 652 924

5.3.2 Arbetsmarknad

Inga tillgängliga data

5.3.3 Förskolor

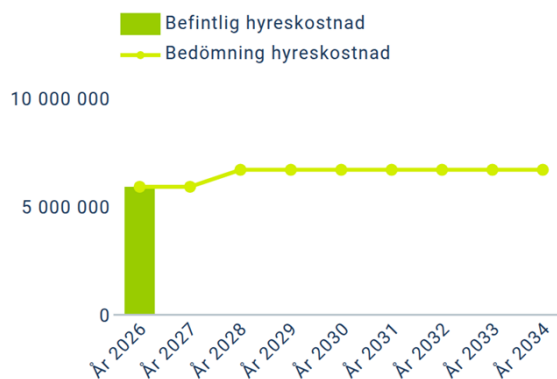
Bedömning hyreskostnad

65 964 006

Befintlig hyreskostnad

65 964 006

5.3.4 Kultur

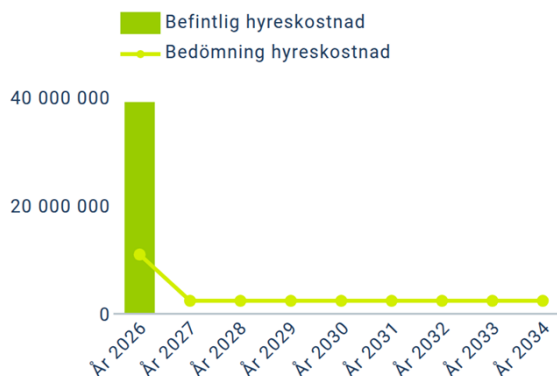
Bedömning hyreskostnad

5 871 422

Befintlig hyreskostnad

5 871 422

5.3.5 Särskilda boenden för äldre

Bedömning hyreskostnad

10 805 607

Befintlig hyreskostnad

38 933 813

5.4 Samverkan

Internt finns en arbetsgrupp för förskolelokaler där flertalet funktioner från lokalenheten, förskoleavdelningen samt ekonominheten deltar, möten hålls regelbundet en gång per månad. Vidare hålls strategiska lokalavstämningsmöten med varje avdelningschef och ansvarig controller för att kunna fånga upp behov av lokalförändringar, följa upp pågående projekt, utbyta information om nyheter inom både avdelningens område och lokalenhetens. I

snitt träffas avdelningarna och lokalenheten för lokalavstämningsmöten sex gånger per år.

Samverkan och avtal med stadens fastighetsägande bolag och nämnder kan förbättras. Bristande helhetssyn leder till höga kostnader och högre hyror än vad som är skäligt. Det är även viktigt att underhåll och renoveringar sker då nybyggnationer är dyra. En tydlig modell och arbetssätt med ytterligare förbättrad samverkan där verksamheternas behov och ekonomi styr mer vore fördelaktigt för staden som helhet.

SISAB, Skolfastigheter i Stockholm, är ett av stadens ändamålsbolag och en viktig samarbetspartner. De förvaltar majoriteten av de kommunala förskolorna. Det finns en löpande dialog kring förvaltning, underhåll av byggnader, mark, bodar, utrustning, lekplatser med mera. Fortsatt dialog behöver föras för att uppnå en effektiv förvaltning. Viktigt bland annat att anmälda fel blir systematiskt hanterade och att ärendehanteringens säkerställs. SISAB fungerar även som entreprenör när nya förskolor ska uppföras. För att kunna planera verksamheten är det väsentligt att förvaltningen får ta del av SISAB:s upprättade underhållsplaner.

Micasa Fastigheter är ett av stadens ändamålsbolag och en viktig samarbetspartner. Micasa äger och förvaltar majoriteten av förvaltningens inhyrningar avseende äldreomsorg. Nära och löpande dialog förs med Micasa kring förvaltning, underhåll av byggnader samt strategisk planering avseende behov och utveckling. För att strategiskt kunna planera för verksamheter är det avgörande att dialog förs avseende befintligt fastighetsbestånd och Micasas underhållsplaner samt utveckling av fastigheter. Det är också att yttersta vikt när viktiga installationer i fastigheterna är i akut underhållsbehov, behöver Micasa säkerställa handlingsplan och avhjälpande i nära dialog med lokalenheten

Fastighetskontoret förvaltar stadens fastigheter. Systematisk dialog och samverkan finns i form av hyresgästmöten där aktuella ärenden behandlas. Viktigt är bland annat att anmälda fel blir systematiskt hanterade och att ärendehanteringens säkerställs. Det är även av vikt för verksamheten att problem blir lösta och inte går ut över driften och stockholmarna. För att kunna planera verksamhet är det väsentligt för förvaltningen att löpande få ta del av fastighetskontorets upprättade underhållsplaner.

Stadsledningskontoret (SLK) och Kommunstyrelsens ekonomi- och trygghetsutskott (KSEKTU) är väsentliga i processen för kommande lokaler. SLK äger de regler som finns inom stadens lokaler. En utmaning ligger i att säkerställa att kunskap finns om stadens lokalregler och förståelse för dessa bland alla stadens aktörer. SLK tillhandahåller utbildningar och vissa nätverk. Dessa är väsentliga för att säkerställa kunskapen bland stadens aktörer. SLK fungerar också som ett viktigt bollplank för förvaltningen. Juridiska avdelningen tillhandahåller expertkompetens på det lokaljuridiska området. Vid nya bostadsprojekt där fastighetskontoret köper bostadsrätter och omvandlar till verksamhetslokaler i bostadsrättsföreningar kan inte bostadsutvecklare, som köper andelar i samarbete med fastighetskontoret, lämna avtalsförslag inklusive kostnadsbedömningar tidigare än cirka fyra månader innan planerat tillträde. Detta är sent i processen.

En utmaning är stadens styrtal gällande 30 000 kronor per plats i förskola. Denna nivå är numera låg och bör ses över. Det är dock positivt med olika styrtal och detta har sannolikt

bidragit till att hållit nere hyresnivåerna. Om styrtal ska finnas är det viktigt att även stadens bolag håller sig till dessa.

Socialförvaltningen har tagit över planering och genomförande av nya LSS-boenden samt tilldelning av platser. Serviceförvaltningen kommer framöver att föra dialog med berörda förvaltningar inför kommande projekt. Viktigt för serviceförvaltningen och stadsdelsförvaltningen är fortsatt tät dialog om kommande projekt och att projekten noggrant beaktas ur ett utgifts- och potentiellt fördyrningsperspektiv.

Äldreförvaltningen tar årligen fram en stadsövergripande plan, Äldreboendeplanen, för personer över 65 år. För närvarande pågår ett arbete med implementering avseende ett mer samordnat arbete med boendeplanering, SÄB Samordnad äldreboendeplanering, initierat av Staden. SÄB ska säkerställa en framsynt och ekonomiskt hållbart arbete utifrån behovet av att säkra platser för vård- och omsorgsboenden samt utbyggnad av vård- och omsorgsboenden. Samverkan påbörjas under 2026 och sker regionvis mellan stadsdelsförvaltningarna, äldreförvaltningen, stadsledningskontoret, exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret och Micasa.

Serviceförvaltningen tillhandahåller stöd i lokalfrågor. Hyresförhandlingsgruppen inom serviceförvaltningen bedömer nya hyresavtal, hyresavtal som ska förlängas, avtal för villkorsändring samt avtal inför uppsägning initierade av stadsdelsförvaltningen. Lokalenheten inom stadsdelen besitter bred kompetens rörande lokalförhyrningar vilket borgar för lyckade förhandlingar. Serviceförvaltningen tar emot anmälningar från stadsdelsförvaltningarna om tomma lokaler för att kunna finna ett effektivt alternativt nyttjande. Stadsdelsförvaltningarna förväntas arbeta tillsammans i lokalfrågor. Samarbetet mellan förvaltningarna behöver utvecklas. Det handlar såväl om att finna forum som att finna systematik.

Exploateringskontoret leder planeringen av stadens mark. Samverkan med exploateringskontoret är viktigt. Förvaltningen behöver insyn i kommande och pågående projekt, vilket har stor betydelse för planeringen av lokaler.

5.5 Lokalplanering - ej pedagogisk verksamhet

5.5.1 Nuläge 31 januari 2026

Totalgruppering	Area	Kapacitet arbetsplatser	Hyreskostnad	Summering
Administrativa lokaler	Area 9 011	Total kapacitet 432	Befintlig hyreskostnad 15 652 924	Hyreskostnad/area 1 737 Kostnad/Plats 36 234
Arbetsmarknad				
Kultur och fritid	Area 3 068		Befintlig hyreskostnad 5 871 422	Hyreskostnad/area 1 914

Stadsdelsförvaltningen bedriver ett strukturerat och långsiktigt arbete med planering och effektivisering av det ej pedagogiska lokalbeståndet. Arbetet utgår från verksamheternas uppdrag, demografiska förutsättningar samt stadens krav på god ekonomisk hushållning och hållbar utveckling.

Genom löpande behovsanalyser säkerställs att lokalerna är ändamålsenliga och dimensionerade utifrån aktuellt uppdrag. Förvaltningen arbetar aktivt med samlokalisering, minskning av överytor, utveckling av flexibla arbetssätt samt avveckling av lokaler som inte längre motsvarar verksamhetens behov. Målet är att optimera lokalutnyttjandet och hålla lokalkostnaderna på en långsiktigt hållbar nivå.

Lokalplaneringen sker i nära samverkan med stadens övriga förvaltningar och fastighetsägare, särskilt i samband med stadsutvecklingsprojekt och vid identifiering av möjligheter till samnyttjande över förvaltningsgränser. Genom kontinuerlig uppföljning av lokalkostnader, nyttjandegrad och yteffektivitet skapas förutsättningar för ett kostnadseffektivt och verksamhetsstödjande lokalbestånd.

Administrativa lokaler och förvaltningskontor

I förvaltningshuset vid Hässelby Torg har justeringar genomförts i hur lokalerna disponeras och används. Arbetsplatser har förtätats, vilket möjliggjort att fler mötesrum kunnat tillskapas samtidigt som satellitlokaler har kunnat lämnas genom samlokalisering. Lokalnyttan, mätt som arbetsplatser per kvadratmeter, har därmed förbättrats.

Ytterligare effektiviseringar inom befintliga lokaler är dock begränsade med hänsyn till fastighetens ålder och planlösning. Fördjupad förtätning skulle kräva större investeringar, exempelvis i ventilation och förändrade planlösningar.

Förvaltningshusets lokaler omfattar totalt 8 061 kvm, inklusive två mindre satellitlokaler i andra byggnader vid Hässelby Torg. Med 432 arbetsplatser motsvarar detta 18,66 kvm per arbetsplats, eller 0,054 arbetsplatser per kvm. Den relativt höga ytan per arbetsplats förklaras av byggnadens äldre struktur, omfattande receptions- och besöksytor, särskild konferensvåning samt källarplan med lager och personalgym.

Hemtjänsten har under 2025 genomgått en omorganisation från två till fem hemtjänstgrupper, vilket har förändrat lokalbehovet. Fem geografiskt placerade lokaler krävs nu inom stadsdelsområdet. Två grupper delar fortsatt lokal vid Hässelby Torg. En ny stadsintern lokal har hyrts på Ridvägen i Hässelby. I Vällingby har en kostsam extern förhyrning i Vällingby Centrum frånträtts till förmån för tilltänkt stadsintern inhyrning. Verksamheten är för närvarande placerad i en tillfällig lokal som redan förhyrdes av förvaltningen. En femte lokal har tillskapats i Micassas fastighet på Bättringsvägen 7 (Koppargården). Sammantaget innebär förändringen en mer ändamålsenlig och geografiskt anpassad struktur.

Kultur och fritid

Förvaltningen bedriver tre fritidsgårdar, i Hässelby Gård (Lyktan), Vällingby Centrum (Tegelhögen) samt vid Åkermýntans centrum (Åkermýntan). Verksamheten upplever utmaningar med Lyktans lokalisering då lokalen är belägen en våning upp, vilket medför trygghets- och säkerhetsproblematik kopplad till att ungdomar uppehåller sig i trapphuset.

Alternativ lokal med bättre tillgänglighet och överblick eftersöks därför.

Fem parklekshus förhyrs av fastighetskontoret. Byggnaderna har under en längre tid haft en betydande underhållsskuld. Deras enkla konstruktion och byggnadstekniska begränsningar påverkar möjligheterna att bedriva flexibel och utvecklingsbar verksamhet.

Genomförandebeslut finns att ersätta Ådalens parklekshus, vilket enligt nuvarande tidplan beräknas stå färdigt under 2027.

Medborgarkontor bedrivs idag i gemensam lokal med kulturförvaltningens bibliotek.

Stadsdelen hyr lokalerna och upplåter dem internt i andra hand till kulturförvaltningen.

Utredning pågår om att flytta medborgarkontoret till större och mer strategiskt belägna lokaler på baksidan av förvaltningshuset på Astrakangatan 21. I dessa lokaler bedrivs idag daglig verksamhet enligt LSS. Parallellt utreds möjligheten att skapa nya lokaler för den dagliga verksamheten för att möjliggöra flytten. I samverkan med kulturförvaltningen ska även prövas om biblioteket kan samlokaliseras med medborgarkontoret i de nya lokalerna.

Övriga lokaler

Parkdriften inom stadsmiljöenhetens regi planeras att övergå i egen regi med uppstart 2027. För den nya verksamhetsenheten saknas i nuläget ändamålsenliga lokaler. Lokalutredningar har därför inletts i samarbete med serviceförvaltningen och berörda fastighetsägare, med fokus på lokaler av lämplig storlek, funktion och geografiskt läge.

5.5.2 Behov och planering av lokaler för (första planeringsperioden)

Administrativa lokaler och förvaltningskontor

Förvaltningshusets lokaler i Hässelby Gård hyrs fram till och med 2033 enligt befintligt kontrakt. Innan detta datum förväntas kontraktet omförhandlas, alternativt sägas upp. Om behovet av lokalisering kring Hässelby Gård kvarstår kan lokalerna komma att anpassas efter rådande behov som en del av de nya villkoren vid eventuell förlängning.

Hemtjänsten har uttryckt önskemål om etablering av en lokal i Hässelby villastad. Skulle en lämplig vakant lokal bli tillgänglig i området kan en av hemtjänstgrupperna flyttas från Hässelby Gård dit. Inhyrning av en ny permanent lokal för hemtjänstgruppen i Vällingby Centrum planeras till andra halvan av 2026, men kan komma att förskjutas till 2027.

Kultur och fritid

Genomförandebeslut finns för ett nytt parklekshus vid Ådalens parklek, vilket Fastighetskontoret förväntas färdigställa under senare delen av 2027. Programhandlingar för utbyte av Guldets parklekshus finns också framtagna.

Behov finns av ett nytt medborgarkontor i Hässelby Gård. Enligt nuvarande planering kan verksamheten etableras inom befintliga lokaler kring Hässelby Torg i början av första planperioden.

För att åtgärda fritidsgården Lyktans problem med otrygghet kopplat till trapphuset bevakar förvaltningen lokalmarknaden kring Hässelby Torg för en möjlig ersättningslokal i markplan.

Målet är att en ny lokal ska kunna etableras innan nuvarande kontrakt löper ut 2030.

Övriga lokaler

Enheten för Stadsmiljö och hållbarhet planerar att starta egen verksamhet för parkdrift. För detta behov måste en lämplig lokal hyras in i början av planperioden. Lokalen måste vara verksamhetsspecifik och rymma både kontor, lager och fordon, samt ha en större utomhusyta för fordon och material.

5.5.3 Behov och planering för lokaler (andra planeringsperioden)

Avtalet för förvaltningshuset löper ut året innan den andra planperioden inleds. I dagsläget bedöms lokalernas storlek behöva vara i nivå med dagens, under förutsättning att lokalerna disponeras effektivt utifrån framtida behov. Omvärldsfaktorer, såsom politiska reformer, lagstiftning och oförutsedda kriser, kan dock påverka både antalet arbetsplatser och det totala lokalbehovet.

Det råder också osäkerhet kring flera större nyproduktionsområden, däribland Vinsta-Johannelund, som för närvarande är pausat. Om projektet återupptas under de kommande åren finns möjlighet att det kan färdigställas åtminstone fram till slutet av planperioden. Detta skulle innebära ett ökat behov av kultur- och fritidslokaler i områdena kring Hässelby Gård och Vinsta, vilket kan behöva beaktas redan i detaljplanefasen.

Förutsatt att ökningen av antalet medborgare 80 år och äldre fortsätter även under den andra planperioden, väntas behovet av hemtjänst öka ytterligare, vilket medför ett behov av nya hubbar för hemtjänstpersonal.

5.6 Lokalplanering - pedagogisk verksamhet stadsdelsnämnder

5.6.1 Nuläge 31 januari 2026

Totalgruppering	Area och antal brukare	Kapacitet	Hyreskostnad	Summering
Pedagogiska lokaler som hanteras av stadsdelsnämnder	Area 32 227	Total kapacitet 2 168 Bedömning av behov 1 923 Differens 245	Total kapacitet grupper 141 Befintlig hyreskostnad 65 964 006	Hyreskostnad/area 2 047 Area/kapacitet 15 Kostnad/Plats 30 426

I nuläget är 2 110 barn inskrivna i kommunal förskoleverksamhet, en minskning med 63 barn sedan föregående år, samt 1 376 barn inskrivna i fristående verksamheter. Den kommunala kapaciteten uppgår till 2 183 platser beräknat på 15 barn per avdelning, vilket utgör förvaltningens planeringsgrund. Lokalerna medger dock en maximal beläggning om cirka 2 282 platser. Den bedömda kapaciteten i fristående regi uppgår till cirka 1 695 platser.

Sammantaget innebär detta ett aktuellt överskott om 73 platser inom stadsdelsområdet,

baserat på planeringsantagandet om 15 barn per avdelning. Om maximal lokalkapacitet beaktas uppgår överskottet till cirka 172 platser. Skillnaden illustrerar vikten av att skilja mellan pedagogiskt och organisatoriskt hållbar kapacitet respektive teknisk maxkapacitet.

En del av de kommunala förskolorna är inrymda i äldre lokaler med ökade underhållsbehov och visst anpassningsbehov för att säkerställa långsiktig ändamålsenlighet. Dessa kan på sikt bli föremål för avveckling, med ambition att ersättas genom samlokalisering i nyproducerade, mer rationellt utformade enheter med flera avdelningar.

Beläggningen varierar också över året. Januari kännetecknas generellt av lägre barnantal, medan inskrivningarna successivt ökar under våren och sommaren. Detta medför behov av viss överkapacitet för att hantera säsongsvariationer och löpande inflyttning.

För närvarande finns en beslutad lokalförändring inom förskoleverksamheten. Verksamheten vid förskolan Humlan i Råcksta planeras att avvecklas sommaren 2026, och berörda barn erbjuds plats vid närliggande enheter. Därutöver bevakas ytterligare förskoleenheter utifrån lokalernas skick, beläggningsgrad och kostnadseffektivitet, i syfte att möjliggöra framtida avveckling eller samordning i samband med nyutveckling

5.6.2 Planering av lokaler för år 2027-2034 (första planeringsperioden)

Enligt stadens förskoleframskrivning 2025 beräknas antalet barn i åldern 1–5 år minska från 4 055 år 2025 till 3 631 år 2029. Den årliga minskningstakten förväntas avta fram till 2031, varefter utvecklingen åter bedöms visa positiva förändringstal. Utifrån befolkningsprognos, inskrivningsgrad och väntad andel platser i kommunal regi gör förvaltningen en nulägesbedömning av lokalbehovet under första planperioden.

Mot denna bakgrund prognosticerar förvaltningen att successivt minska antalet förskoleplatser med motsvarande sju avdelningar under de inledande åren av planperioden. Samtidigt behöver planering ske för nya eller renoverade lokaler mot slutet av planperioden. Ett antal förskolelokaler kan därför komma att avvecklas eller anpassas utifrån det framtida barnantalet. I den strategiska planeringen beaktas stadens mål om att i första hand prioritera stadsinterna hyresavtal.

Underhållsplaneringen av lokalbeståndet i förskolor inhyrda av Sisab hanteras i samverkan med dem. Det är inte planerat att tillfälligt evakuera lokaler på grund av planerat underhåll. Däremot planeras för fettavskiljare i lokaler som saknar sådan installation. Detta kan medföra evakuering under begränsad period beroende på omfattningen av projekten i enskilda fall. Evakuering till förmån för akuta underhållsbehov eller andra faktorer är alltid en risk då förskoleverksamheten behöver bedrivas utan avbrott. Förvaltningen bedömer att nuvarande möjlighet till tillfällig evakuering som god då kapacitetsöverskott föreligger.

Lokalbehovet under den första planeringsperioden

Huvudgruppering	Nuvarande år	År +1	År +2	År +3	År +4
Förskolor	Bedömning av behov 1 923 Total kapacitet 2 168 Differens 245	Bedömning av behov 2027 1 850	Bedömning av behov 2028 1 822	Bedömning av behov 2029 1 796	Bedömning av behov 2030 1 778

Bedömningen av behovet 2027 och framåt baseras på förskoleframskrivningen från 2025. Framskrivningen prognostiserade 2026 års genomsnittliga behov till 1 923 - utfallet 31 jan 2026 blev 2 111 - en siffra som väntas falla tillbaka under året eftersom höstterminen generellt har lägre barnantal.

Planerade lokalförändringar under den första planeringsperioden

I Hässelby Gård planeras etablering av en öppen förskola – stadsdelens tredje – i samverkan med barnavårdscentral (BVC) och socialtjänst, i form av en familjecentral. Uppstart bedöms kunna ske i början av planperioden. Lokalbehovet avses tillgodoses inom ramen för befintligt inhyrt lokalbestånd.

I Smedshagen planeras utbyggnad med ytterligare cirka 500 bostäder, med byggstart tidigast 2028. Utbyggnaden sker etappvis fram till 2038. Under den första planperioden bedöms behov uppstå av att tillskapa cirka tre till fyra avdelningar inom den kommunala förskolan, antingen genom tillbyggnad av befintlig förskola eller genom nyproduktion i närområdet.

I det nya bostadsområdet Riddersvik kommer en så kallad Framtidens förskola med maximalt 8 avdelningar, 120 barn, att uppföras. Preliminär byggstart är idag okänd eftersom framdriften för hela projektet pausats. Sisab har satt projektet för ny förskola på paus. Marksanering avseende hela området pågår fram till 2029. Sätts produktion igång därefter väntas ett platsbehov uppstå först till slutet på planperioden.

5.6.3 Planering av lokaler för år 2035-2046 (andra planeringsperioden)

Enligt stadens befolkningsprognos beräknas antalet barn i åldern 1–5 år öka till cirka 4 288 år 2045. Av dessa bedöms omkring 87 procent vara inskrivna i förskola, antingen i kommunal eller fristående regi. Sammantaget innebär detta att förvaltningen behöver upprätthålla en långsiktig planeringsberedskap för ett ökat behov av förskoleplatser. Utöver den övergripande prognosen är det dock i nuläget förenat med osäkerhet att närmare precisera det faktiska platsbehovet, eftersom detta är starkt beroende av bostadsutbyggnadens omfattning, tidplan och genomförandegrad.

Planarbetet för Vinsta industriområde påbörjades 2020. Om den ursprungliga inriktningen om cirka 4 000–5 000 bostäder realiserar kommer det att generera ett betydande behov av nya förskoleplatser. I ett sådant scenario skulle ett flertal nya förskolor, alternativt ett större antal avdelningar fördelade på flera enheter, behöva tillskapas etappvis i takt med utbyggnaden. Projektet befinner sig dock för närvarande i en vilande fas och detaljplanearbetet är pausat, vilket medför att tidplan och volymer är osäkra.

Platsbehoven i respektive projekt har beräknats med stöd av stadens befolkningsprognos, dialog med exploateringskontoret samt analys av aktuell kö- och efterfrågesituation inom berörda delområden. Den fortsatta behovsanalysen kommer att genomföras enligt samma metodik, med successiv uppdatering i takt med att planprocesser och genomförandebeslut konkretiseras.

I nuläget finns ingen fastställd fördelning mellan kommunal och fristående förskoleverksamhet i de kommande exploateringsområdena, vilket ytterligare understryker behovet av planeringsmässig flexibilitet och beredskap.

5.7 Boendeplanering- särskilda boenden för äldre

5.7.1 Nuläge 31 januari 2026

Totalgruppering	Area och antal brukare	Kapacitet	Hyreskostnad	Summering	Lokalförändringar
Bostäder	Area 21 873	Total kapacitet 174 532 Differens -358	Befintlig hyreskostnad 38 933 813	Hyreskostnad/area 1 780 Area/kapacitet 77 Kostnad/Plats 223 758	

Nuvarande bostadssituation

I Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning finns ett vård- och omsorgsboende i kommunal regi och fyra vård- och omsorgsboenden i enskild regi upphandlade enligt lagen om valfrihetssystem (LOV). Utöver detta finns även ett privat vård- och omsorgsboende i stadsdelsområdet, Sjöberga gård, som inte ingår i LOV. Sjöberga gård är ett profilboende som bedrivs av Bitte Myrsell och är till för äldre med frontallobsdemens, Lewy body demenssjukdom och Korsakoffs syndrom.

På Koppargårdens vård- och omsorgsboende, som drivs i egen regi, finns inga pågående evakueringar till följd av renoveringar. Det föreligger i nuläget endast behov av löpande underhållsarbete. Det finns inga beslutade förändringar i boendebeståndet eller pågående projekt avseende renoveringar som är beslutade inom stadsdelsförvaltningen.

Befintligt antal platser

Inom vård- och omsorgsboenden i kommunal regi finns totalt 174 platser och inom enskild regi (LOV) finns totalt 177 platser. I Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning finns därmed totalt 351 befintliga platser på vård- och omsorgsboenden.

Koppargårdens vård- och omsorgsboende, som drivs i egen regi, har 174 platser med totalt 170 boende per den 6 mars 2026. Av dessa platser avser 16 platser korttidsboende, åtta platser med somatisk inriktning och åtta platser med demensinriktning. Vidare avser 29 platser profilboende för äldre med psykisk funktionsnedsättning.

Bättringsvägens vård- och omsorgsboende samt Vällingbygården drivs av Attendo och har 58 respektive 24 platser. Villa Vesta drivs av Bräcke diakoni och har 50 platser. Hässelgården drivs av Norlandia och har 45 platser.

Antal tillfälligt stängda platser

Det finns inga tillfälligt stänga platser på Koppargårdens vård- och omsorgsboende som bedrivs i egen regi.

Förändringar sedan föregående år

Under hösten 2024 fattades beslut om att avveckla Skolörtens servicehus som drivits i egen regi i Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning. Verksamheten avvecklades i mitten på september 2025. Förvaltningen kommer ha kvar hyreskostnader under uppsägningstiden på två år till och med hösten 2026.

Personer över 65 år inom grupp- och servicebostäder (LSS och SoL)

I Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning finns per den 3 februari 2026 28 personer över 65 år som bor inom grupp- och servicebostäder enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och socialtjänstlagen (SoL).

5.7.2 Behov och planering år 2027-2034 (första planeringsperioden)

Huvudgruppering	Nuvarande år	År +1	År +2	År +3	År +4
Särskilda boenden för äldre	Bedömning av behov 532 Total kapacitet 174 Differens -358	Bedömning av behov 2027 543	Bedömning av behov 2028 553	Bedömning av behov 2029 569	Bedömning av behov 2030 584

Gruppering	Nuvarande år	År +1	År +2	År +3	År +4	År +5	År +6	År +7	År +8	År +9	År +10
Dagverksamhet											
Personer över 65 år inom grupp- och servicebostäder (LSS, SoL)											
Servicehus											

Gruppering	Nuvarande år	Ar +1	Ar +2	Ar +3	Ar +4	Ar +5	Ar +6	Ar +7	Ar +8	Ar +9	Ar +10
Vård- och omsorgsboende	Bedömnin g av beho v 532 Total kapacitet 174 Differens -358	Bedömnin g av beho v 2027	Bedömnin g av beho v 2028	Bedömnin g av beho v 2029	Bedömnin g av beho v 2030	Bedömnin g av beho v 2031	Bedömnin g av beho v 2032	Bedömnin g av beho v 2033	Bedömnin g av beho v 2034	Bedömnin g av beho v 2035	Bedömnin g av beho v 2036
		543	553	569	584	602	624	645	667	691	714

Stadsövergripande behovsanalys av vård- och omsorgsboenden 2027-2034

Enligt Stockholms stads befolkningsprognos ökar antalet äldre kraftigt under de kommande åren vilket medför ett ökat behov av vård- och omsorgsboenden. Stadens planering utgår från två planeringsperioder: år 2027–2034 och år 2035–2045.

Under den första planeringsperioden beräknas antalet äldre med behov av vård- och omsorgsboende öka från cirka 6 300 personer till cirka 8 250 personer. Det innebär en ökning med omkring 1 950 äldre personer fram till år 2034. Ökningen bedöms vara särskilt tydlig i innerstaden under denna period.

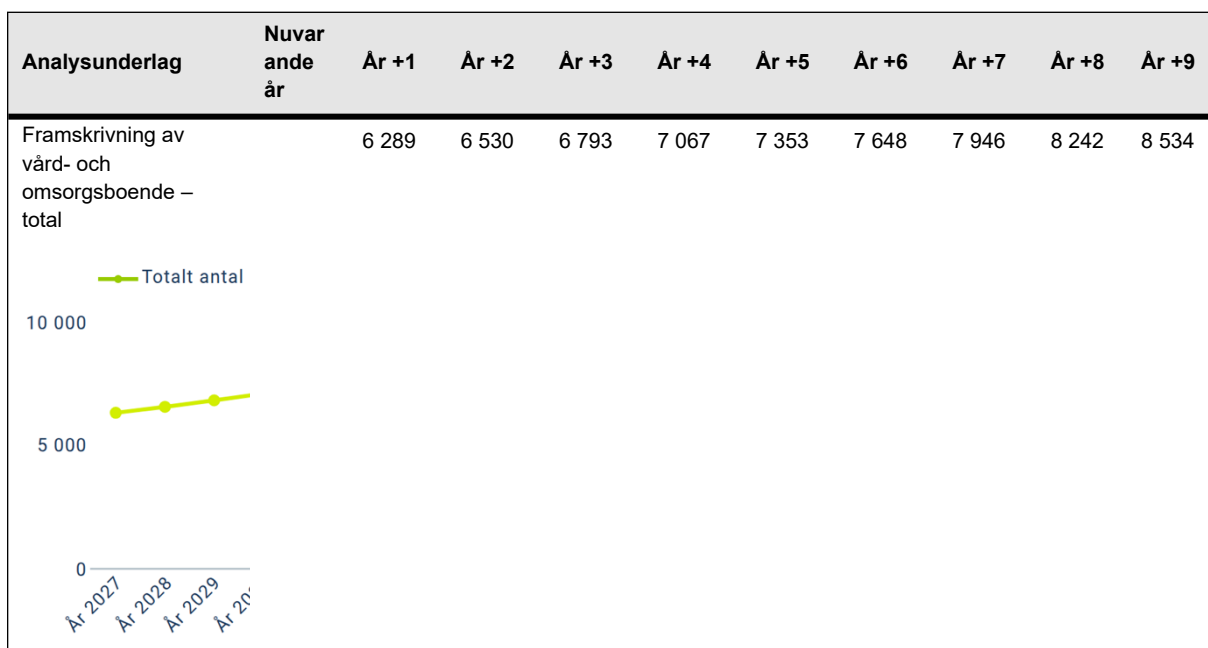
I nuläget finns cirka 4850 platser i vård- och omsorgsboenden inom staden, varav cirka 2650 drivs i kommunal regi och cirka 2 200 drivs i enskild regi. Därutöver finns cirka 2 800 platser utanför staden som är potentiellt möjliga inom ramen för valfrihetssystemet (LOV).

Kapaciteten påverkas av renoveringsbehov inom stadens befintliga bestånd. Under den första planeringsperioden berörs cirka 240 servicehuslägenheter och 252 lägenheter i vård- och omsorgsboenden av renoveringar som kräver evakuering.

I staden planeras för byggnation av cirka 430 platser i kommunal regi samt cirka 350 platser i enskild regi under perioden 2027–2034. Det nu planerade nytillskottet av vård- och omsorgsboenden bedöms inte möta det prognosticerade behovet. Med hänsyn till ökat behov, befintlig och planerad kapacitet, renoveringsrelaterade bortfall samt möjliga val inom LOV bedöms ett ytterligare tillskott om cirka 1500 platser behövas fram till år 2034 vilket motsvarar cirka 18 nya vård- och omsorgsboenden. Inriktning och behov för perioden kommer att preciseras inom ramen för Samordnad äldreboendeplanering (SÄB) i samverkan med stadsdelsförvaltningarna.

Underlag för bedömning

Totalgruppering
Bostäder

Planerade lokalförändringar under den första planeringsperioden

Kända renoverings-, underhålls- och evakueringsbehov

I Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning föreligger behov av löpande underhållsarbete på det vård- och omsorgsboende som bedrivs i egen regi. Det finns inga kända renoveringsbehov eller behov av evakuering.

Beslutade uppsägningar, avvecklingar och andra lokalförändringar

I Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning finns inga beslutade uppsägningar, avvecklingar eller andra lokalförändringar för första planeringsperioden år 2027-2034.

Servicehus

Typ av lokalförändring	Lokalförändringar	Bygglov och beslutsskede	Ekonomi	Övrigt
Lokalförändring - Avveckling/upp sagda lokaler	Avveckling Skolörten servicehus Gatuadress Sandviksvägen 155	Bygglov Permanent Beslutsskede Avvecklingsbeslut		Lokalen kommer avvecklas (år) 2 026 Har objektet erbjudits till annan

Typ av lokalförändring	Lokalförändringar	Bygglov och beslutsskede	Ekonomi	Övrigt
				verksamhet? ☐ Nej

5.7.3 Planering av lokaler för år 2035-2046 (andra planeringsperioden)

Stadsövergripande behovsanalys av vård- och omsorgsboenden 2035-2045

Under den andra planeringsperioden 2035–2045 ökar enligt Stockholms stads prognos antalet äldre med behov av vård- och omsorgsboende från cirka 8500 personer till cirka 11000 personer. Den största ökningen av antalet äldre beräknas ske i Östra söderort och Västerort.

Under första delen av planeringsperioden beräknas fortsatt renovering inom stadens bestånd av ca 100 platser inom vård- och omsorgsboenden och drygt 200 servicehuslägenheter. I den planering av nybyggnation som fortfarande är i ett mycket tidigt skede förväntas i början av perioden ett nytillskott om ca 300 platser vård- och omsorgsboende i kommunal regi.

Sammantaget kommer att ytterligare omkring 2500 äldre beräknas ha behov av vård- och omsorgsboende år 2045 vilket motsvarar ett behov av ca 30 nya vård- och omsorgsboenden. Inriktning och behov för perioden kommer att preciseras inom ramen för Samordnad äldreboendeplanering (SÄB) i samverkan med stadsdelsförvaltningarna.

Beslutade lokalförändringar

I Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning finns inga beslutade lokalförändringar för andra planeringsperioden år 2035-2045.

5.8 Övrig information

6 Övriga redovisningar